

Kontraktgrunnlag

Prosjektnummer: A44003 – DP 1

**Prosjektnavn: Utvendig sikring – Delprosjekt 1 –
Wessels plass**

30.11.2018

Innholdsfortegnelse

A.	GENERELL DEL	5
A.1	INNLEDNING.....	5
A.1.1	Generelt om kontraktgrunnlaget	5
A.1.2	Ansvar	5
A.2	KONTRAKTARBEIDETS OMFANG OG GRUNNLEGGENDE FORUTSETNINGER	5
A.2.1	Generelt, prosjektets art og omfang	5
A.2.2	Status offentlig saksbehandling	6
A.2.3	Krav til søknader og godkjenninger	6
A.2.4	Lokalisering, regulering, og grunnforhold	6
A.2.5	Grensesnitt mot andre prosjekter/områder	7
A.2.6	Oppstart og gjennomføring.....	7
A.3	ORGANISASJON OG ENTREPRISEMODELL	8
A.3.1	Organisering	8
A.3.2	Entreprenørmodell	9
A.4	KONTRAKTGRUNNLAGETS OPPBYGGING	9
B.	KONTRAKTBESTEMMELSER	10
B.1	ALMINNELIGE KONTRAKTBESTEMMELSER	10
B.2	SPEIELLE KONTRAKTBESTEMMELSER.....	10
B.2.1	NS 8405 pkt. 3.1 Kontraktdokumenter	10
B.2.2	NS 8405 pkt. 6 Partenes representanter	10
B.2.3	NS 8405 pkt. 8 Varsler og krav	10
B.2.4	NS 8405 pkt. 9 Sikkerhetsstillelse.....	10
B.2.5	NS 8405 pkt. 10 Forsikring.....	11
B.2.6	NS 8405 pkt. 14 Kontroll, prøving m.m.	11
B.2.7	NS 8405 pkt. 16 Tiltransport. Byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av sideentreprenør(er).....	11
B.2.8	NS 8405 pkt. 22 Endringer.....	12
B.2.9	NS 8405 pkt. 25.3 Entreprenørens varsel om vederlagsjustering.....	12
B.2.10	NS 8405 pkt. 26 Partsuenighet	13
B.2.11	NS 8405 pkt. 27 Fastsettelse av vederlag.....	13
B.2.12	NS 8405 pkt. 29 Generelle betalingsbestemmelser	13
B.2.13	NS 8405 pkt. 30 Entreprenørens rettigheter ved forsinket betaling	13
B.2.14	NS 8405 pkt. 43 Tvister.....	13
B.2.15	Tillegg til NS 8405	14
B.3	SPEIELLE KRAV TIL SIKKERHETSKLARERING OG KONFIDENSIALITET.....	14
B.3.1	Krav til sikkerhetsklarering	14
B.3.2	Konfidensialitet	14
B.3.3	Sikkerhetsgradert materiale.....	14
B.4	SERIØSITETSBESTEMMELSER.....	15
B.4.1	Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)	15
B.4.2	HMS-kort	15
B.4.3	Krav om betaling til bank.....	15
B.4.4	Krav til bruk av lærlinger	16
B.4.5	Krav vedrørende bruk av innleide/arbeidskraft fra bemanningsforetak	16
B.4.6	Krav om faglærte håndverkere.....	16
B.4.7	Begrensning i antall ledd underentreprenører	17

B.4.8	Krav til lønns- og arbeidsvilkår	17
B.4.9	Krav til innsending av mannskapslister og innsyn i oversiktslister	18
B.4.10	Byggherrens rett til å innhente opplysninger	18
B.4.11	Brudd på skatte- og avgiftsforpliktelser	19
B.4.12	Brudd på konkurranseavgivningen	19
B.4.13	Innrapportering av utenlandske arbeidstakere og arbeidere	19
B.4.14	Revisjon	20
B.4.15	Mislighold av kontraktsforpliktelser - konsekvenser for senere konkurranser	20
B.4.16	Respekt for grunnleggende menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner i egen virksomhet og i leverandørkjeden	20
B.4.17	Oppfølging av grunnleggende menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner i leverandørkjeden	21
B.4.18	Etiske retningslinjer	22
C.	TEKNISKE BESTEMMELSER	23
C.1	TEKNISKE RAMMEBETINGELSER	23
C.1.1	Ytre miljø	23
C.1.2	Rigg og drift	24
C.2	TEKNISK BESKRIVELSE OG TEGNINGER	29
C.2.1	Teknisk beskrivelse (NS 3420)	29
C.2.2	Tegninger	29
D.	KRAV TIL BYGGEPROSESSEN	30
D.1	ADMINISTRATIVE RUTINER	30
D.1.1	Intern kommunikasjon i prosjektet	30
D.1.2	Møter	30
D.1.3	Ekstern kommunikasjon	31
D.1.4	Arkivering	31
D.1.5	Fremdriftsplan og fremdriftsstyring	31
D.1.6	Fakturerings- og betalingsbestemmelser	32
D.1.7	Månedrapportering	34
D.2	KVALITETSSIKRING	35
D.2.1	Generelt	35
D.2.2	Kvalitetsplan	35
D.2.3	Entreprenørens kvalitetskontroll	35
D.2.4	Kontroll av arbeider	Feil! Bokmerke er ikke definert.
D.2.5	Endringer, avvik og tekniske avklaring	36
D.3	SIKKERHET, HELSE OG ARBEIDSMILJØ (SHA)	37
D.3.1	Generelt om SHA	37
D.3.2	SHA-/HMS-plan	37
D.3.3	Hovedbedrift (HB) i henhold til Arbeidsmiljøloven	37
D.3.4	HMS-/SHA-tavler	38
D.3.5	SHA-perm på byggeplassen	38
D.3.6	Risikoanalyse SHA	38
D.3.7	Sikker Jobb Analyse (SJA)	38
D.3.8	Personlig verneutstyr	39
D.3.9	Vedlikehold og kontroll av anlegg og utstyr	39
D.3.10	Sikkerhet i forhold til anleggsmaskiner og kjøretøy	39
D.3.11	Arbeider i eller ved trikkspor	39
D.3.12	Stans av arbeid og/eller bortvising av personer ved brudd på krav til SHA	39
D.3.13	Avvik i forhold til SHA	39

D.4	FERDIGSTILLING, OVERLEVERING OG FDV	40
D.4.1	Mekanisk ferdigstillelse	40
D.4.2	Testing av tekniske anlegg.....	40
D.4.3	Opplæring av teknisk personell	40
D.4.4	Overtakelse.....	40
D.4.5	Reklamasjonstid og reklamasjoner	40
D.4.6	Krav til FDV-dokumentasjon.....	41
D.4.7	Merking av anlegg	41
D.4.8	Tegninger.....	41
E.	FRISTER, FREMDRIFT OG DAGMULKT	42
E.1	FRISTER OG DAGMULKT	42
E.2	FREMDRIFT	42
F.	VEDLEGG	43

A. Generell del

A.1 Innledning

A.1.1 Generelt om kontraktgrunnlaget

Dette kontraktgrunnlaget er utarbeidet spesielt for:

A44003 Helhetlig perimetersikring Delprosjekt 1 – Wessels plass, Generalentreprise for utførelse

Entreprenør tilknyttet denne kontrakt forpliktes til å følge de til enhver tid gjeldende bestemmelser og retningslinjer som fremkommer i dette kontraktgrunnlaget.

Alle krav som fremkommer i dette kontraktgrunnlaget skal være inkludert i pristilbudet gitt av entreprenør.

Som generelle kontraktsbestemmelser gjelder NS 8405 *Norsk bygge- og anleggskontrakt* andre utgave oktober 2008 med de presiseringer og endringer som er angitt nedenfor (del B).

A.1.2 Ansvar

Rollefordelingen i forhold til Plan- og bygningsloven:

Rolle	Ansvarlig
Tiltakshaver/byggherre (BH):	Stortinget. <i>Heretter kalt Byggherre</i>
Ansvarlig utførende (UTF):	Entreprenør som tildeles denne kontrakten. <i>Heretter kalt Entreprenør</i>
Prosjekteringsgruppe (PG):	Dronningalandskap (LARK) og Structor (RIE, RIV og vei)
Prosjekteringsgruppeleder (PGL)	Birger Pedersen (Structor)
Ansvarlig prosjekterende (PRO):	Dronningalandskap og Structor
Ansvarlig søker (SØK):	Dronningalandskap

A.2 Kontraktarbeidets omfang og grunnleggende forutsetninger

A.2.1 Generelt, prosjektets art og omfang

Arealene på Wessels plass som kontraktarbeidet omfatter er på ca 2900m². I utgangspunktet var også Prinsensgate mellom Nedre Voll gate og Akersgaten en del av dette prosjektet, men av praktiske årsaker ble dette arealet tatt ut og gjennomført i forbindelse med ferdigstilling av Prinsengate 26.

WP2 Vestre og midtre del er ferdig tilbakefylt og tilgjengelig 1. mars 2019, WP2 Nordre del er ferdig tilbakefylt og tilgjengelig 1. april 2019. Tegning W2 XX L 761 P 000 viser inndelingen av de nevnte områdene.

Flatene før oppstart er i hovedsak lagt med komprimert tilbakefyllingsmasse 20/120 etter tidligere arbeider. Generelt tilbakefylles opp til 67 cm (ferdig komprimert masse) under prosjektert dekke. Der hvor det er konstruksjoner i grunnen opp til 100 cm eller mindre under ferdig prosjektert dekke, inngår tilbakefylling og komprimering i denne anskaffelsen.

Kontraktarbeidene består i hovedsak av steinlegging, etablering av perimetersikring, oppbygging og etablering av grøntarealer, planting av busker og trær samt omlegging av anlegg for trikkestrøm. I tillegg skal det etableres gatevarme, regnbed og dysefontene. Elektrikerarbeider blant annet i forbindelse med etablering av utelys.

Anleggsområdet omfatter arealene på både sydsiden og nordsiden av trikketraseen. Deler av arbeidene gjennomføres i nærhet av, og innenfor 1,5 meter, fra trikketrase. Det vises spesielt til *Sikkerhetshåndbok ved og i spor* utarbeidet av Sporveien.

A.2.2 Status offentlig saksbehandling

Det forutsettes at rammetillatelse foreligger før kontraktsinngåelse.

A.2.3 Krav til søknader og godkjenninger

Entreprenør må følge alle krav til innlevering av søknader i henhold til Plan- og bygningsloven og andre offentlige krav og vil være kontraktsmessig ansvarlig overfor Byggherre for at søknad(er) om igangsettelse (IG) rettidig blir sendt Plan- og bygningsetaten.

Nødvendig dokumentasjon for igangsettingstillatelse må sendes snarest mulig etter kontraktsignering.

All kontakt med offentlig myndighet i forbindelse med igangsettelse (IG), brukstillatelse og ferdigattest skal gå gjennom ansvarlig søker (SØK).

Entreprenør skal også sende inn søknader / bestille alle nødvendige tilknytninger av elektro, tele, vann og avløp osv. Nødvendige underskrifter skal innhentes fra Byggherre i denne forbindelse.

Entreprenør skal følge opp disse søknadene/bestillingene slik at tilknytninger skjer iht. omforent fremdriftsplan. Tilknytningsavgifter for permanente anlegg betales av Byggherre.

Alle krav vedr. spesielle funksjoner som krever offentlige godkjenninger er Entreprenør sitt ansvar.

Ved kontraktsinngåelse tar Entreprenør på seg følgende ansvarsområder:

- Ansvarlig utførende (UTF)
- Ansvarlig kontrollerende utførende (KUT)

Avklaring vedrørende godkjenninger skal foreligge før kontrakt inngås.

Dersom entreprenør underveis i prosjektet ønsker å overføre ansvarsretter til sine underentreprenører, skal kostnaden med dette dekkes av entreprenør som ønsker endringen. Byggherren skal varsles om eventuell overføring av ansvarsrett.

A.2.4 Lokalisering, regulering, og grunnforhold

A.2.4.1 Lokalisering

Tomtens lokalisering: Karl Johans gate 22, 0026 Oslo, G.nr./B.nr: 207/100

A.2.4.2 Regulering

Tomten er regulert til formålet.

A.2.4.3 Tidligere anvendelser av eller bebyggelse på tomten

Tomten/Arealene, Wessels plass reetableres som en plass, men i en annen form og utførelse enn tidligere.

A.2.4.4 Grunnforhold

I forbindelse med etableringen av nytt post- og varemottak (POV) med innkjøringskulvert og rehabilitering av Prinsensgt. 26 (P26), må Wessels plass opparbeides på nytt. I hovedprinsipp overleverer tidligere prosjekt arealene ferdig komprimert med tilbakefyllingsmasse type 20/120 opp til 67 cm under ferdig terreng. Unntak er der hvor konstruksjon er mindre enn 1000mm under ferdig terreng, i disse tilfeller vil det ikke bli tilbakefylt.

Det gjøres spesielt oppmerksom på at det i grunnen under Wessels plass er stort omfang av infrastruktur og konstruksjoner i grunnen. Se spesielt kapittel C.1.2.7 Teknisk infrastruktur, konstruksjoner i grunn og gravearbeider og Tegning W2 XX E 732 P 002 som viser kabler i grunnen, tegningen er kun til orientering. Det må gjøres kabelpåvisning.

A.2.5 Grensesnitt mot andre prosjekter/områder

Entreprenør er ansvarlig for å tilpasse og ta hensyn til følgende grensesnitt ifm gjennomføring av anleggsarbeidet.

- Prinsesngt. 26 (P26): Legging av teknisk ifrastruktur pågår frem til 01.04.19. Deler av anleggsområdet på Wessels plass er tilgjengelig før denne dato. Se tegning W2 XX L 761 P 000
- Post- og varemottak (POV): I forbindelse med etablering av hev og senk pullerter, skal tekniske føringer etableres til Post- og varemottak (POV)
- Stortingets drift
- Naboer
- Kollektivttransport
- Byliv, fotgjengere
- Prinsensgate mellom Nedre Voll gate og Akersgaten (W1)
- Veidekke*

*) I forbindelse med tidligere prosjekt utført av Veidekke vil deler av Wessels plass være inngjerdet. WP2 Nordre del vil være inngjerdet med Thorax gjerde høyde 2 meter. WP2 Midtre del og WP2 Vestre del vil være inngjerdet med lave plastgjerder, det må påregnes koordinering av fjerning av eksisterende byggegjerder når nye byggegjerder skal etableres.

Tegningsnummer	Dokument / tilbudstegning
W2-XX-L-761-P000	Byggherrens oversikt over riggområdet
W2-XX-L-761-P001	Oversiktsplan

A.2.6 Oppstart og gjennomføring

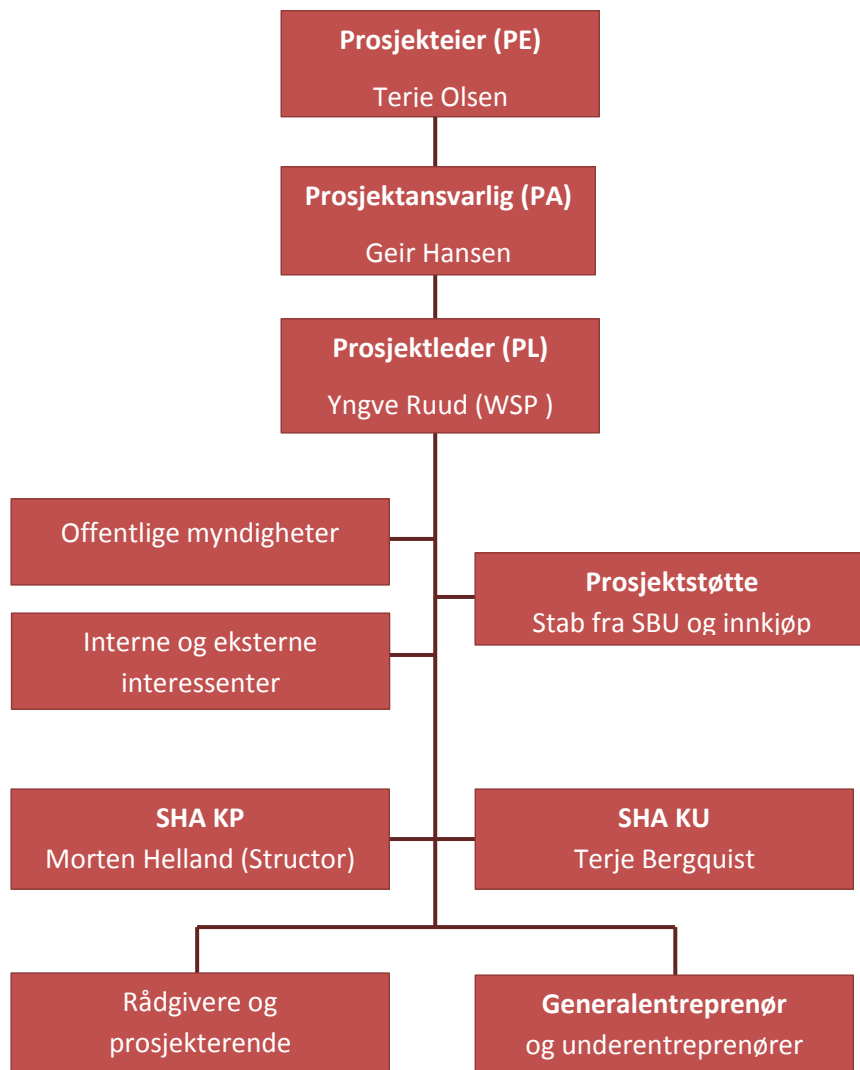
Etablering av rigg er planlagt 1/3-2019 og igangsettelse er planlagt 1/4-2019.

A.3 Organisasjon og entreprisemodell

A.3.1 Organisering

Entreprenør skal til enhver tid ha en prosjektorganisasjon knyttet til prosjektet som kan ivareta nødvendig koordinering og utførelse.

Byggherrens prosjektorganisasjon er vist i figuren under.

A.3.2 Entreprenisemodell

Prosjektet gjennomføres som en generalentreprise.

Entreprenør skal selv knytte til seg de underentreprenører -/leverandører det er behov for, og er ansvarlig for koordinering, samordning og administrasjon av disse. Navn på disse skal inn i prisskjema.

Ingen tiltransport planlagt på dette tidspunkt. I prisskjema er likevel angitt en antatt tiltransportmengde for å kunne evaluere tilbudt påslagsprosent.

Henvisning	Dokument
Vedlegg A1	Prisskjema

A.4 Kontraktgrunnlagets oppbygging

Kontraktgrunnlaget er bygget opp som følger:

Kontraktgrunnlaget:	
Avtaledokumentet	
A. Generell del	
B. Kontraktbestemmelser	
C. Tekniske bestemmelser	
D. Krav til byggeprosessen	
E. Fremdrift, frister og dagmulkter	
F. Vedlegg	
A1	Prisskjema
A2	Adresseliste
B1	Fullmakt skatteopplysninger
B2	Taushetserklæring
C1	Tekniske beskrivelse (NS 3420)
C2	Tegningsliste og tilbudstegninger
C3	Byggherrens Ytre miljøplan
D1	Byggherrens overordnet SHA-plan
D2	SHA-risikoanalyse
D3	Byggherrens beredsskapsplan med varslingsrutiner
D4	Mal avtale Byggherre (BH) og Hovedbedrift (HB)
D5	Byggherrens maler for avvik og endringsarbeider
D6	Stortingets administrasjon - Krav til FDVU og sluttdokumentasjon, rev, 03, 31.10.17
E1	Byggherrens hovedfremdriftsplan
E2	Omforent fremdriftsplan

B. Kontraktbestemmelser

B.1 Alminnelige kontraktbestemmelser

For denne kontrakten gjelder Norsk Standard (NS) 8405:2008 Norsk bygge- og anleggskontrakt, med nedenstående endringer og suppleringer. De til enhver tid gjeldende lover og forskrifter skal følges.

B.2 Spesielle kontraktbestemmelser

Her spesifiseres eller henvises til bestemmelser som supplerer eller erstatter enkelte av bestemmelsene i NS 8405 (NS) 8405:2008 Norsk bygge- og anleggskontrakt.

B.2.1 NS 8405 pkt. 3.1 Kontraktdokumenter

NS 8405, pkt. 3.1 erstattes med følgende:

- 1) Dette avtaledokument
- 2) Kontraktbestemmelser- Kontraktgrunnlagets **del B**
- 3) Referater og annet
- 4) Entreprenørens tilbud
- 5) Spørsmål og svar
- 6) Kontraktgrunnlagets **del A, C, D og E**
- 7) NS 8405 (ikke vedlagt)

B.2.2 NS 8405 pkt. 6 Partenes representanter

Som nytt 2. ledd under NS 8405 pkt. 6:

Entreprenøren, eller den som opptrer på hans vegne, plikter å sette seg inn i de relevante delegasjons- og fullmaktsbestemmelser som gjelder for byggherrens representant.

Byggherrens byggeleder og prosjektleder har fullmakt til å avvise entreprenørens krav.

B.2.3 NS 8405 pkt. 8 Varsler og krav

NS 8405 pkt. 8, 2. avsnitt, 1. setning utgår og erstattes med følgende: «Alle varsler og krav som påvirker kontrakten mht. pris, kvalitet eller framdrift, herunder varsel om endring iht. NS 8405 pkt. 23.2, 24.2 og 25.3, skal varsles skriftlig pr. post eller ved elektronisk kommunikasjon der dette er avtalt likestilt med vanlig post. Øvrige varsel og krav som er innført i referat ført etter 7.1 regnes som skriftlig varsel.»

NS 8405 pkt. 8, 3. ledd kommer ikke til anvendelse på krav som for første gang fremsettes i sluttoppgjøret.

B.2.4 NS 8405 pkt. 9 Sikkerhetsstillelse

B.2.4.1 Pkt. 9.1 Generelle bestemmelser

NS 8405 pkt. 9.1 utgår for så vidt det gjelder byggherrens plikt til å stille sikkerhet. For øvrig gjelder 9.1 fullt ut.

B.2.4.2 Pkt. 9.3 Byggherrens sikkerhetsstillelse

Punktet utgår i sin helhet.

B.2.5 NS 8405 pkt. 10 Forsikring**B.2.5.1 Pkt. 10.1 Entreprenørens plikt til å holde kontraktarbeidet forsikret**

Følgende kommer i tillegg til pkt. 10.1:

Forsikringen skal gjelde inntil alle arbeider vedrørende hele anlegget og/eller prosjektet er overtatt av byggherren.

B.2.5.2 Pkt. 10.3 Kontroll

Entreprenørens forsikringer skal innen 14 dager etter kontraktsinngåelse dokumenteres med forsikringsbevis. Byggherren plikter ikke å betale avdrag før han har mottatt entreprenørens dokumentasjon.

B.2.5.3 Pkt. 12.2 Bytte av nøkkelpersonell

Følgende kommer i tillegg til pkt. 12.2:

Entreprenøren kan ikke uten byggherrens skriftlige samtykke skifte ut sin prosjektleder, anleggsleder eller personer som ble evaluert i forbindelse med tildeling av kontrakten eller avtalt som erstatning for slik person. Ved evt. bytte av nøkkelpersonell, skal den personen som tilbys ha tilsvarende kompetanse som den personen som byttes ut.

Byggherren skal svare innen rimelig tid etter han har mottatt forespørsel om samtykke. Ved bytte av personell kan byggherren i rimelig utstrekning kreve kostnadsfri overlapping.

B.2.6 NS 8405 pkt. 14 Kontroll, prøving m.m.**B.2.6.1 Pkt. 14.1 Byggherrens rett til å føre kontroll**

Følgende kommer i tillegg til NS 8405 pkt. 14.1:

Byggherren, eller den som er bemyndiget av byggherren, skal ha rett til innsyn i;

- a) entreprenørens kvalitets- og miljøstyringssystem
- b) utførelsen av kontraktarbeidet
- c) produksjonsprosessen
- d) de deler av entreprenørens styringssystemer for øvrig (f.eks. for økonomi, ytre miljø, SHA) og regnskap, som kan ha betydning for entreprenørens oppfyllelse av kontrakten.

Innsynsretten omfatter blant annet revisjon og verifikasjon, inklusive intervjuer, inspeksjon, kontroll og dokumentgjennomgåelse. Entreprenøren skal vederlagsfritt yte rimelig assistanse ved slikt innsyn. Innsynsretten er begrenset til tre år etter at siste betaling har funnet sted.

Entreprenøren skal sikre at byggherren har tilsvarende innsynsrett hos entreprenørens direkte og indirekte kontraktsmedhjelpere, med mindre leveransen har en klart underordnet betydning for entreprenørens evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor byggherren. Kravet gjelder også underentreprenører.

B.2.7 NS 8405 pkt. 16 Tiltransport. Byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av sideentreprenør(er)**B.2.7.1 Generelt**

Entreprenøren som er part i denne kontrakten kan bli tiltransportert eller underlagt byggeplassadministrasjon/ fremdriftskontroll eller pålegges å påta seg tiltransport eller byggeplassadministrasjon/ fremdriftskontroll.

Pkt. 16.1 siste avsnitt utgår.

B.2.7.2 Pkt. 16.4 Påslag

Pkt. 16.4 utgår og erstattes med følgende:

«Påslaget for tiltransport og administrert entrepris skal være den prosentsats av tiltransportert eller administrert entreprenørs endelige og totale vederlag inkludert merverdiavgift, som fremgår av prisskjema.»

B.2.8 NS 8405 pkt. 22 Endringer

B.2.8.1 Pkt. 22.1 Byggherrens rett til å pålegge entreprenøren endringer

NS 8405 pkt. 22.1 tredje ledd, andre punktum utgår og erstattes med følgende:

Byggherren kan ikke pålegge entreprenøren endringer utover 25 % netto tillegg til kontraktssummen.

B.2.9 NS 8405 pkt. 25.3 Entreprenørens varsel om vederlagsjustering

Kravene om særskilt varsel og løpende underretning i NS 8405 pkt. 25.3 andre ledd bokstav a og fjerde ledd, gjelder ikke for vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging drift og nedrigging.

Følgende standardiserte bestemmelser gjelder for vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging:

Regulering i uendret byggetid

Hvis prisen på netto vederlagsjusteringer som følge av forhold beskrevet i NS 8405 pkt. 25.2 ikke overstiger 20 % av kontraktssum, gis det ingen kompensasjon.

Overstiger prisen på netto vederlagsjusteringer 20 % av kontraktssummen, gis det kompensasjon etter følgende formel:

$$\frac{0,5A(B - 1,2C)}{C}$$

A = Avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks. mva.

B = Kontraksverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks. mva.

C = Opprinnelig kontraktsbeløp (kontraktssum eks. mva.)

Ved utregningen av kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks. mva. (B), skal det ikke tas hensyn til:

- Regulering av kontraktssummen pga. lønns- eller prisstigning
- Utbetaling av eventuelt påslag pga. administrasjon av sideentreprenører eller tiltransport av entreprisekontrakter/prosjekteringsoppdrag, mv.
- Avbestillingserstatning
- Endringsarbeid som gjøres opp inklusive rigg/drift
- Kompensasjon for økt rigg og drift i endret byggetid

Regulering i forlenget byggetid

Har entreprenøren krav på fristforlengelse etter NS 8405 pkt. 24.1, jf. 24.5, skal vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging kompenseres etter følgende formel:

$$\frac{0,7AZ}{Y}$$

A = Avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks. mva.

Y = Opprinnelig byggetid

Z = Forlengelsen utover opprinnelig byggetid

Dersom fristforlengelse kun er gitt for deler av arbeidene, skal A reduseres forholdsmessig.

B.2.10 NS 8405 pkt. 26 Partsuenighet

B.2.10.1 Pkt. 26.1 Utførelsesplikt ved uenighet

NS 8405 pkt. 26.1 tredje ledd utgår.

B.2.10.2 Pkt. 26.2 Midlertidig tvisteløsning

NS 8405 pkt. 26.2 utgår..

B.2.10.3 Pkt. 26.3 Entreprenørens søksmål

NS 8405 pkt. 26.3 a) utgår

B.2.11 NS 8405 pkt. 27 Fastsettelse av vederlag

B.2.11.1 Kontraktssum

Kontraktssum i henhold til avtaledokumentet.

B.2.11.2 Pkt. 27.1 Indeksregulering

Kontraktssummen er ikke gjenstand for indeksregulering.

B.2.12 NS 8405 pkt. 29 Generelle betalingsbestemmelser

Se bestemmelser i kontraktsgrunnlaget kap.D.1.6 Fakturerings- og betalingsbestemmelser.

B.2.12.1 Pkt. 29.1 Betalingsfrist

Første setning erstattes med:

Byggherre plikter å betale innen 30 dager etter at han har mottatt korrekt faktura.

B.2.13 NS 8405 pkt. 30 Entreprenørens rettigheter ved forsinket betaling

B.2.13.1 Pkt. 30.2 Entreprenørens rett til å stanse arbeidet

Fristen i NS 8405 pkt. 30.2 endres fra 24 timers skriftlig varsel til 48 timers skriftlig varsel.

B.2.14 NS 8405 pkt. 43 Tvister

B.2.14.1 Pkt. 43.2 Foreløpig oppmannsavgjørelse

NS 8405 pkt. 43.2 utgår. Partene kan imidlertid avtale å benytte foreløpig oppmannsavgjørelse i det enkelte tilfelle.

B.2.14.2 Pkt. 43.3 og 43.4 Tvisteløsning der kravet er under/over 100 G

NS 8405 pkt. 43.3 og pkt. 43.4 utgår og erstattes med følgende tekst:

Enhver tvist mellom partene om kontraktsforholdet som ikke løses i minnelighet avgjøres ved ordinær rettergang-

Ved løsning av tvister skal norsk rett legges til grunn.

B.2.15 Tillegg til NS 8405**B.2.15.1 Reklame og kontakt med media.**

Dersom entreprenøren eller dennes leverandører/underentreprenører for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi offentligheten informasjon om oppdraget, utover å oppgi oppdraget som generell referanse, skal dette forelegges byggherren på forhånd.

Det er ikke tillatt til å drive reklame eller PR for eget firma på byggeplass eller på byggeplasskilt.

All kontakt med media skal håndteres av byggherren.

B.3 Spesielle krav til sikkerhetsklarering og konfidensialitet**B.3.1 Krav til sikkerhetsklarering**

Det stilles krav til sikkerhetsklarering av personell med særlige nøkkelroller i prosjektet etter sikkerhetsgraden BEGRENSET etter sikkerhetsloven.

B.3.2 Konfidensialitet

Informasjon som partene blir kjent med i forbindelse med gjennomføringen av kontrakten skal behandles konfidensielt og ikke gjøres tilgjengelig for utenforstående uten samtykke fra den annen part.

Taushetsplikten er likevel ikke mer omfattende enn det som følger av forvaltningsloven, jf. Lov 10. februar 1967 eller tilsvarende sektorspesifikk regulering, samt etter offentlighetsloven.

Leverandørens personell skal følge de samme regler som gjelder for Kundens personell i forbindelse med sikring av informasjon. Det vises til Kundens sikkerhetspolicy med tilhørende sikkerhetsprinsipper. Det samme gjelder for eventuelle underleverandørers personell.

Kundens sikkerhetspolicy med tilhørende sikkerhetsprinsipper utleveres i forbindelse med tildeling av kontrakten.

Leverandøren kan gjøres ansvarlig for sikkerhetsbrudd som er utført av Leverandørens personell eller eventuelle underleverandørers personell.

B.3.3 Sikkerhetsgradert materiale

Deler av leveransen er gradert i henhold til Sikkerhetsloven. Ved utlevering av sikkerhetsgradert informasjon til entreprenøren, skal det inngås sikkerhetsavtale for dette. Stortinget vil avholde et møte med Entreprenør for gjennomgang av rutiner knyttet til håndtering av graderte dokumenter.

B.4 Seriøsitetsbestemmelser

B.4.1 Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Entreprenøren skal følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølovgivning med tilhørende forskrifter, Byggherrens SHA-plan og Byggherrens eller koordinators anvisninger. Entreprenøren plikter å ha et internkontrollsystem iht. forskrift om systematisk helse- miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Relevante deler av Byggherrens SHA-plan skal innarbeides i, og følges opp gjennom, Entreprenørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Med mindre annet er avtalt skal alle Entreprenørens nøkkelpersoner i prosjektet forstå og kunne gjøre seg godt forstått på norsk. Entreprenøren skal sørge for at arbeidere han og eventuelle underentreprenører benytter kan kommunisere på en slik måte at manglende kommunikasjon ikke utgjør en sikkerhetsrisiko.

Minst én av det utførende personell på ethvert arbeidslag skal kunne forstå og gjøre seg forstått på norsk eller engelsk. Dersom flere utfører oppdrag sammen, skal vedkommende i tillegg forstå og gjøre seg forstått på et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.

Alle på arbeidsplassen skal forstå SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, SJA (Sikker jobbanalyse), sikkerhetsdatablader og varselkilter på arbeidsplassen, samt bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr mv. som vedkommende benytter i arbeidet. Materialet skal foreligge på et språk vedkommende arbeider forstår godt, såfremt arbeideren ikke forstår informasjonen fullt ut på norsk eller engelsk.

Ved brudd på ovennevnte plikter har Byggherren rett til å stanse arbeidene for Entreprenørens regning og risiko i den utstrekning Byggherren anser det nødvendig. Entreprenørens forsinkelse som følge av stansing gir Byggherren rett på eventuell dagmulkt etter kontraktens bestemmelser om forsinket levering.

Byggherren kan heve avtalen dersom Entreprenøren vesentlig misligholder ovennevnte plikter og ikke retter forholdene innen rimelig frist. Ved gjentatte mislighold kan Byggherren heve avtalen selv om Entreprenøren retter forholdene. Dersom Byggherren hever kontrakten med Entreprenøren, kan Byggherren kreve å få tiltransportert til seg Entreprenørens kontrakter med underentreprenører.

Ved tilsvarende brudd hos underentreprenøren, kan Byggherren kreve at Entreprenøren skifter ut underentreprenøren. Dette skal skje for Entreprenørens regning og risiko.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.4.2 HMS-kort

Alle som utfører arbeid for Entreprenøren på byggeplassen skal bære lett synlig og gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Ordrebekreftelse, søknadsskjema o.l. aksepteres ikke som HMS-kort. Entreprenøren skal for egen regning og risiko bortvise personer som ikke har HMS-kort.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelse.

B.4.3 Krav om betaling til bank

Lønn, oppgjør og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underentreprenører, innleide og selvstendige oppdragstakere skal utbetales til den enkeltes konto i bank.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelse.

B.4.4 Krav til bruk av lærlinger

Entreprenør er på vilkår angitt nedenfor forpliktet til å delta i en offentlig godkjent lærlingordning og benytte lærlinger i utførelsen.

Det er et krav at entreprenøren er tilknyttet en lærlingordning og at lærlinger skal delta i utførelsen av kontraktarbeidet.

Utenlandske entreprenører kan oppfylle kravet ved å benytte lærlinger som er tilknyttet offentlig godkjent lærlingordning i Norge eller tilsvarende ordning i opprinnelseslandet. Dersom opprinnelseslandet ikke har en lærlingordning, kan kravet oppfylles ved å benytte praksiselev fra en opplæringsordning i opprinnelseslandet.

Kravet kan oppfylles av Entreprenøren og en eller flere av hans underentreprenører.

En Entreprenør som er tilknyttet en lærlingordning og som kan dokumentere reelle forsøk på å inngå lærekontrakt uten å lykkes, skal av Byggherren anses for å ha oppfylt kravet om bruk av lærling. Entreprenør som er tilknyttet en lærlingordning og har inngått lærekontrakt, men som på grunn av forhold som skyldes lærlingen ikke kan benytte vedkommende under leveransen, skal av byggherre anses for å ha oppfylt vilkåret om bruk av lærling dersom Entreprenøren kan dokumentere reelle forsøk på å inngå ny lærekontrakt uten å lykkes. Der gjestående kontraktsperiode er mer enn tre måneder, anses kravet kun oppfylt dersom Entreprenøren med jevne mellomrom gjør reelle forsøk på å inngå ny lærekontrakt.

Entreprenøren skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktarbeidet, levere plan for hvordan kravene vil bli oppfylt. Ved kontraktopphevet skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Byggherren kan holde tilbake inntil 1 prosent av det samlede vederlaget for kontraktarbeidet dersom ovennevnte plikter misligholdes, eller det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel fra Byggherren.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter, eller der det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntre, kan Byggherren, med rimelig varsel, stanse arbeidene for Entreprenørens regning og risiko, eller heve kontrakten. Dersom Byggherren hever kontrakten med Entreprenøren, kan Byggherren kreve å få tiltransportert til seg Entreprenørens kontrakter med underentreprenører.

Manglende oppfyllelse av ovennevnte krav gir Byggherren rett til prisavslag på 1 prosent av det samlede vederlaget for kontraktarbeidet.

B.4.5 Krav vedrørende bruk av innleide/arbeidskraft fra bemanningsforetak

Entreprenøren skal sørge for at personell fra bemanningsforetak som Entreprenøren benytter til å oppfylle kontrakten med Byggherren, har arbeidskontrakter som sikrer disse tarifflønn e.l. mellom etterfølgende oppdrag – enten oppdragene er for Byggherren eller andre - så lenge kontraktsperioden mellom Entreprenøren og Byggherren varer.

Brudd på bestemmelsen kan påberopes av både Byggherren og den enkelte ansatte som grunnlag for erstatning fra Entreprenøren.

B.4.6 Krav om faglærte håndverkere

Ved utførelsen av kontraktarbeidet skal minimum 30 % av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsfagene (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk samt anleggsgartnerfaget) samlet utføres av personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller likeverdig utenlandsk fagutdanning. Det skal være fagarbeidere i alle ovennevnte fag. Inntil 10 % av kravet kan oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæringen og er oppmeldt, for første gang, etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land.

Entreprenøren skal etter kontraktsinngåelsen redegjøre for hvordan kravet vil bli oppfylt, samt jevnlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfylleelsesgraden. Ved kontraktavslutning skal det fremlegges oversikt over antall fagarbeidertimer. Timelister skal fremlegges på anmodning.

Entreprenøren skal levere sluttrapport som dokumenterer at Entreprenøren har oppfylt kontraktkravet.

Manglende oppfyllelse av ovennevnte krav, gir Byggherren rett til å holde tilbake inntil 1 prosent av det samlede vederlaget for kontraktarbeidet.

Ved brudd på pliktene i første avsnitt, kan Byggherren enten kreve erstatning tilsvarende besparelsen Entreprenøren har oppnådd ved bruddet, eller forholdsmessig prisavslag på inntil 1 prosent av det samlede vederlaget for kontraktarbeidet.

Ved vesentlig mislighold av pliktene i første og annet avsnitt, eller der det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntre, kan Byggherren med rimelig varsel stanse arbeidene for Entreprenørens regning og risiko eller heve kontrakten.

Dersom Byggherren hever kontrakten med Entreprenøren, kan Byggherren kreve å få tiltransportert til seg Entreprenørens kontrakter med underentreprenører.

B.4.7 Begrensing i antall ledd underentreprenører

Følgende kommer i tillegg til NS 8405 pkt. 15.1:

Entreprenøren kan ikke ha flere enn to ledd underentreprenør i kjede under seg. Innleie av personell regnes som ett ledd. Byggherren kan godta flere ledd dersom det på grunn av uforutsette eller spesielle omstendigheter gjør det nødvendig for å få gjennomført kontraktarbeidene.

Entreprenørens bruk av underentreprenører, herunder innleid arbeidskraft, skal skriftlig forhåndsgodkjennes av Byggherren. Byggherren kan bare nekte bruk der han har saklig grunn. Det samme gjelder for utskifting av underentreprenører i kontraktsperioden. Byggherrens godkjenning endrer ikke Entreprenørens forpliktelser overfor Byggherren.

Ved inngåelse av kontrakter med underentreprenør skal Entreprenøren innhente skatteattest. Fra underentreprenører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest. Entreprenøren skal på forespørsel fra Byggherren fremlegge skatteattesten.

Entreprenøren skal til enhver tid kunne dokumentere at underentreprenører oppfyller kontraktens bestemmelser, herunder at de har oppfylt sine forpliktelser overfor skattemyndighetene. Ovennevnte attester for skatt- og merverdiavgift skal til enhver tid finnes på byggeplassen. Attestene skal ikke være eldre enn seks måneder gamle.

Dersom attesten ikke fremlegges eller viser restanser som ikke er ubetydelige, kan Byggherren kreve at underentreprenøren skiftes ut for Entreprenørens regning og risiko dersom forholdet ikke rettes innen en rimelig frist, gitt ved skriftlig varsel.

Vesentlig mislighold av denne bestemmelsen, som etter skriftlig varsel fra Byggherren ikke blir rettet innen en rimelig frist, gir Byggherren rett til å heve kontrakten eller til å kreve prisavslag på inntil 1 prosent av det samlede vederlaget for kontraktarbeidet.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.4.8 Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Entreprenør og underentreprenører (herunder bemanningsselskap) plikter å ha lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølovgivning, allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Dette gjelder bare for arbeidere som direkte medvirker til oppfyllelse av Entreprenørs forpliktelser under avtalen.

På arbeidsområder som ikke er dekket av allmenngjøringsforskrifter eller landsdekkende tariffavtaler, skal Entreprenøren se hen til lokale tariffavtaler på samme arbeidsområde og fastsette lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn disse. Dersom det ikke finnes slike lokale avtaler, skal Entreprenøren se hen til allmenngjorte eller landsdekkende tariffavtaler for lignende arbeidsområder og fastsette lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn disse.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes blant annet bestemmelser om arbeidstid, lønn, overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji.

Dersom kravet til lønns- og arbeidsvilkår ikke etterleves, har Byggherren rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen til det er dokumentert at forholdet var eller er brakt i orden. Summen som blir holdt tilbake skal tilsvare ca. 2 ganger besparelsen for arbeidsgiveren.

Dersom bruddet har skjedd hos underentreprenøren kan Byggherren kreve at Entreprenøren skifter ut underentreprenøren. Dette skal skje for Entreprenørens regning og risiko.

Ved brudd på plikter etter denne bestemmelsen som ikke er av ubetydelig karakter kan Byggherren stanse arbeidene for Entreprenørens regning og risiko eller heve kontrakten. Selv om Entreprenøren eller underentreprenør retter overfor arbeiderne, er ikke det til hinder for at Byggherren kan heve. Entreprenørens forsinkelse som følge av stansing gir Byggherren rett på eventuell dagmukt etter kontraktens bestemmelser om forsinket levering. Dersom Byggherren hever kontrakten med Entreprenøren, kan Byggherren kreve å få tiltransportert til seg Entreprenørens kontrakter med underentreprenører.

Brudd på plikter etter denne bestemmelsen gir under enhver omstendighet Byggherren rett på forholdsmessig prisavslag. Ved vurderingen av hva som er et forholdsmessig prisavslag, skal det særlig legges vekt på bruddets alvorlighetsgrad, omfang, varighet og betydning for Byggherren, herunder betydningen for Byggherrens omdømme.

Byggherren og/eller andre som opptrer på vegne av Byggherren har rett til innsyn i dokumenter, og rett til å foreta andre undersøkelser, som gjør det mulig for Byggherren å gjennomføre kontroll med at kravet til lønns- og arbeidsvilkår overholdes. Entreprenøren plikter vederlagsfritt å medvirke til Byggherrens kontroll, herunder til å fremlegge all etterspurt dokumentasjon. Medvirknings- og dokumentasjonsplikten omfatter også underentreprenører.

Entreprenør plikter å ha tilsvarende kontraktbestemmelse i sine kontrakter med underentreprenører og skal gjennomføre nødvendig kontroll hos sine underentreprenører for å påse at plikten overholdes.

B.4.9 Krav til innsending av mannskapslister og innsyn i oversiktslister

Før oppstart av arbeidet, skal Entreprenøren oversende Byggherren en liste over hvilke personer som vil utføre arbeid på bygge- eller anleggsplassen, med fødsels- eller D-nummer (11 siffer). Ved endringer i arbeidsstokken, skal Entreprenøren sende Byggherren oppdatert mannskapsliste uten ugrunnet opphold.

Byggherren skal til enhver tid ha rett til innsyn i oversiktsliste over alle som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen. Oversiktslisten skal føres og kontrolleres daglig i henhold til forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser.

B.4.10 Byggherrens rett til å innhente opplysninger

Byggherren skal ha fullmakt fra Entreprenør og underentreprenør(er) til et ubegrenset antall ganger å innhente opplysninger om de forhold som er angitt i fullmakt til innhenting av opplysninger om skatte- og avgiftsforhold m.m., som er vedlagt denne kontrakt. Se vedlegg B1 – Fullmakt skatteopplysninger (mal).

De rettigheter og plikter som fremgår av fullmakten skal gjelde fra signering av fullmakten og frem til seks måneder etter at kontraktsforholdet er avsluttet.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.4.11 Brudd på skatte- og avgiftsforpliktelser

Entreprenøren og eventuelle underentreprenører skal til enhver tid oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Byggherren kan til enhver tid foreta kontroll av Entreprenørens og eventuelle underentreprenørers oppfyllelse av forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Dersom Entreprenøren i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan Byggherren, etter at Entreprenøren er gitt en frist til å rette, heve kontrakten. Dersom Entreprenøren vesentlig misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan Byggherren heve kontrakten uten at Entreprenøren er gitt en frist til å rette. Retten til å heve gjelder ikke dersom kravet formelt er bestridt overfor kompetent myndighet og Entreprenøren kan sannsynliggjøre overfor Byggherren at kravet ikke er berettiget.

Dersom Entreprenørens underentreprenør i ikke uvesentlig grad misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan Byggherren, etter at underentreprenør er gitt en frist til å rette, kreve at Entreprenøren snarest mulig skifter ut sin underentreprenør for Entreprenørens regning og risiko. Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet, og Entreprenøren kan sannsynliggjøre overfor Byggherren at kravet mot underentreprenør ikke er berettiget. Dersom Entreprenøren ikke skifter ut underentreprenøren som den er forpliktet til å skifte ut, kan Byggherren heve avtalen.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.4.12 Brudd på konkurranselovgivningen

Dersom det er klar sannsynlighetsovervekt for at Entreprenøren har brutt konkurranseloven §§ 10 eller 11 eller tilsvarende bestemmelser, kan Byggherren heve kontrakten dersom dette er forholdsmessig.

Dersom det er klar sannsynlighetsovervekt for at Entreprenørens underentreprenør har brutt konkurranselovens §§ 10 eller 11 eller tilsvarende bestemmelser, kan Byggherren kreve at Entreprenøren snarest mulig skifter ut sin underentreprenør, for Entreprenørens regning og risiko. Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet og Entreprenøren kan sannsynliggjøre overfor Byggherren at kravet mot underentreprenøren ikke er berettiget. Dersom Entreprenøren ikke skifter ut underentreprenøren som den er forpliktet til å skifte ut, kan Byggherren heve avtalen.

Før heving etter første ledd og før krav om utskifting av underentreprenør i annet ledd, skal Oppdragiver vurdere den tid som er gått siden bruddet på konkurranseloven §§ 10 eller 11 ble begått, hvilke self-cleaning-tiltak som er iverksatt fra Entreprenørens eller underentreprenørens side og eventuelt andre momenter som kan ha betydning for vurderingen av om hevingen eller utskiftningen er forholdsmessig. Dersom bruddet på konkurranselovgivningen direkte har rammet eller berørt Stortinget, vil heving alltid anses å være forholdsmessig.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.4.13 Innrapportering av utenlandske arbeidstakere og arbeidere

Oppdrag gitt til utenlandsk Entreprenør eller underentreprenør, og alle arbeidere på slikt oppdrag, skal rapporteres til Sentralskattekontoret for utenlandssaker i henhold til lov om skatteforvaltning § 7-6.

Entreprenøren er ansvarlig for at slik rapportering skjer i hele kontraktskjeden. Entreprenøren skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar for skatter eller avgifter, gebyrer eller tvangsmulkt ilagt Byggherren som følge av at Entreprenøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet, er Entreprenørens ansvar og skal betales av ham.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.4.14 Revisjon

Byggherren, eller tredjepart engasjert av Byggherren, kan for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt, gjennomføre revisjon av Entreprenøren og eventuelle underentreprenører i perioden fra kontraktsinngåelse til seks måneder etter at slutfaktura er betalt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd.

Entreprenøren skal vederlagsfritt stille nødvendige ressurser og dokumentasjon til disposisjon for Byggherrens kontroll. Medvirknings- og dokumentasjonsplikten omfatter også underentreprenører.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.4.15 Mislighold av kontraktsforpliktelser - konsekvenser for senere konkurranser

Brudd på Entreprenørens plikter i denne kontrakten vil bli nedtegnet og kan få betydning i senere konkurranser, i overensstemmelse med regelverket for offentlige anskaffelser.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.4.16 Respekt for grunnleggende menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner i egen virksomhet og i leverandørkjeden

Entreprenører og underleverandører til Stortinget skal respektere grunnleggende menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner. Entreprenøren plikter å påse at den selv eller underleverandøren ikke kan knyttes til aktiviteter som kan bidra til brudd på grunnleggende menneskerettigheter eller ILOs kjernekonvensjoner. Relevante bestemmelser omfatter blant annet:

- Forbud mot barnarbeid (FNs barnekonvensjon artikkel 32, ILO-konvensjon nr. 138 og 182)
- Forbud mot tvangsarbeid/slavearbeid (ILO-konvensjon nr. 29 og 105)
- Forbud mot diskriminering (ILO-konvensjon nr. 100 og 111)
- Organisasjonsfrihet og retten til kollektive forhandlinger (ILO-konvensjon nr. 87 og 98)
- Ingen må utsettes for tortur eller grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff (FNs Verdenserklæring for menneskerettigheter art. 5)
- Enhver som arbeider har rett til en rettferdig og god betaling som sikrer hans familie og ham selv en menneskeverdig tilværelse, og som om nødvendig blir utfyllt ved annen sosial beskyttelse (FNs Verdenserklæring for menneskerettigheter art. 23.3)
- Enhver har rett til hvile og fritid, herunder rimelig begrensning av arbeidstiden og regelmessige ferier med lønn. (FNs Verdenserklæring for menneskerettigheter art. 24)

Kravene angir minimumsstandarder. Arbeidslovgivningen der produksjonen finner sted skal etterleves. Av særlige relevante forhold fremheves lønns- og arbeidstidsbestemmelser, helse-, miljø- og sikkerhetsbestemmelser, lovfestede forsikringer og sosiale ordninger, samt regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter. Der hvor konvensjoner og nasjonale lover og reguleringer omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde.

Ved brudd på plikter etter denne bestemmelsen skal Entreprenøren rette opp de påpekte bruddene innen tidsfrist satt av Stortinget. Retting skal dokumenteres skriftlig og på den måten Stortinget finner hensiktsmessig.

Alvorlige eller gjentatte brudd på etterlevelse av kravene i kontraktsperioden gir Byggherren rett til å heve kontrakten. Selv om Entreprenøren eller underleverandøren retter, er ikke det til hinder for at Byggherren kan heve kontrakten. Ved brudd på bestemmelsen kan Byggherren under enhver omstendighet kreve at Entreprenøren skal erlegge den berikelsen Entreprenøren har oppnådd gjennom bruddet. Dette gjelder selv om Entreprenøren ikke kan bebreides for bruddet.

Byggherren, eller tredjepart engasjert av Byggherren, kan for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt, gjennomføre revisjon av Entreprenøren og eventuelle underleverandører i perioden fra kontraktsinngåelse til seks måneder etter at slutfaktura er betalt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd.

Entreprenøren skal vederlagsfritt stille nødvendige ressurser og dokumentasjon til disposisjon for Byggherrens kontroll.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.4.17 Oppfølging av grunnleggende menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner i leverandørkjeden

Entreprenøren plikter å ha innarbeidet retningslinjer som omfatter respekt for grunnleggende menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner i egen virksomhet og for leverandørkjeden. Dersom Entreprenøren bruker underleverandører for å oppfylle denne kontrakten, plikter Entreprenøren å arbeide aktivt for å sikre at underleverandører etterlever samme krav. Entreprenøren plikter å ha skriftlige rutiner for å systematisere arbeidet med å følge opp og verifisere etterlevelse av kravene i leverandørkjeden.

Entreprenøren må gjennomføre regelmessige risikovurderinger knyttet til aktivt arbeid for å hindre brudd på grunnleggende menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner i leverandørkjeden. På basis av risikovurderingene, må det gjennomføres kontrolltiltak og rapporteres på konkret oppfølging av underleverandører i hele leverandørkjeden, inkludert beskrives hvordan kontroll, undersøkelser og revisjoner basert på risikovurderinger er gjennomført. På oppfordring fra Stortinget skal dette dokumenteres ved:

- Oversikt over produksjonsenheter og opprinnelsesland i leverandørkjeden
- Egenrapportering og / eller
- Oppfølgingssamtaler og / eller
- En uavhengig parts kontroll av arbeidsforholdene og / eller
- 3. partssertifisering som SA8000 eller tilsvarende

Ved brudd på plikter etter denne bestemmelsen skal Entreprenøren rette opp de påpekte bruddene innen tidsfrist satt av Stortinget. Retting skal dokumenteres skriftlig og på den måten Stortinget finner hensiktsmessig.

Alvorlige eller gjentatte brudd på etterlevelse av kravene i kontraktsperioden gir Byggherren rett til å heve kontrakten. Selv om Entreprenøren eller underleverandøren retter, er ikke det til hinder for at Byggherren kan heve.

Byggherren, eller tredjepart engasjert av Byggherren, kan for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt, gjennomføre revisjon av Entreprenøren og eventuelle underleverandører i perioden fra kontraktsinngåelse til seks måneder etter at slutfaktura er betalt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd.

Entreprenøren skal vederlagsfritt stille nødvendige ressurser og dokumentasjon til disposisjon for Byggherrens kontroll.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.4.18 Etske retningslinjer

Handlinger i strid med lover, regler og god forretningsskikk skal ikke forekomme. Byggherren aksepterer ikke trakassering, diskriminering eller annen adferd som andre kan oppfatte som støtende, truende eller nedverdiggende.

C. Tekniske bestemmelser

C.1 Tekniske rammebetingelser

Entreprenør er ansvarlig for at alle kostnader vedr. Tekniske rammebestemmelser beskrevet i under dette kapittel (herunder krav til Ytre miljø og Rigg og Drift), som er nødvendig for å gjennomføre egne og underentreprenørers arbeider rettidig og komplett, er medtatt i tilbudet.

C.1.1 Ytre miljø

Entreprenør skal ha et velfungerende miljøledelsessystem som ivaretar oppfølging av kravene til ytre miljø, kontroll, avviksbehandling og rapportering.

Det er utarbeidet en «Ytre miljøplan» for prosjektet, som skal sikre at føringer og krav for miljøet blir ivare tatt under gjennomføringen av prosjektet. Planen beskriver også hvordan avvik i forhold til ytre miljø, skal håndteres.

I dette prosjektet skal Entreprenør skal ha samme ambisjon for ytre miljø, som Byggherren.

Henvisning	Dokument
Vedlegg C3	Byggherrens Ytre miljøplan

C.1.1.1 Kulturmiljø/kulturminner

Anleggsarbeidet skal gjennomføres uten at det fører til utilbørlig skade eller ulempe for kulturminner eller kulturmiljøer i området.

C.1.1.2 Energibruk

Det er generelt krav til energieffektive løsninger og reduserte utslipp av klimagasser.

Energiforbruk skal være en del av vurderingsgrunnlaget når gjennomføringen av anleggsarbeidene planlegges.

C.1.1.3 Forurensning, utslipp og opprydding

Forurensende væsker som diesel, olje, kjemikalier og lignende skal behandles og oppbevares forskriftsmessig og med forskriftsmessig oppsamlingsordning i tilfelle uhellsutslipp.

Det tillates ingen form for utslipp eller søl på byggeplass eller til tilstøtende avløpsnett. Entreprenøren er ansvarlig for disse forhold og skal sørge for å bekoste eventuell rens, opprydding, masseutskifting og dekke eventuelle følgeskader (vegetasjon, dyreliv, renseanlegg, etc.).

Entreprenøren plikter å ha en beredskapsplan for potensielle miljøskadelige utslipp. Utslipp skal rapporteres til KU og byggherren. Ved store alvorlige utslipp skal brannvesenet varsles.

Ved utslipp eller forurensning i bekk eller offentlig spillvannsnett, vil det påløpe en mulkt pålydnede 50.000,- for hver overtredelse.

C.1.1.4 Støv, støy og rystelser

Støv, støy og rystelser skal ikke påføre omgivelsene sjenanse eller skade.

Fresing av asfalt gjøres med maskiner som minimerer støv-spredning. Evt. om nødvendig settes det opp midlertidig skjerming rundt området (tett duk o.l.). Saging av stein gjøres i egnet lukket «container», eller tilsvarende.

Entreprenøren må overholde "Forskrifter om begrensnig av støy" utgitt av Oslo Helseråd oktober 1975 og "Forskrift om Vern mot støy på arbeidsplassen", samt følge retningslinjene gitt av T-1442 "Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging". For at rystelser fra sprengning, pigging, spunting og peling etc. ikke skal påføre nabobebyggelse/ konstruksjoner skader, er det satt øvre grense for rystelser iht. NS 8141 - Vibrasjoner og støt.

Entreprenøren skal i sin beredskapsplan beskrive hvordan støv, støy og rystelser skal forhindres ved aktuelle arbeidsoperasjoner, og tilpasse arbeidstid i forhold til dette.

Spesielt i forhold til Stortingets virksomhet:

Det kan være aktiviteter, møter og/eller arrangementer på Stortinget, hvor det er nødvendig med stopp av støyende arbeider. Ekstraordinære arbeider som forstyrrer Stortinget virksomhet, skal koordineres/samordnes med Byggherre.

Entreprenør skal tilpasse og koordinere gjennomføringen av anleggsarbeidene i forhold til dette.

Henvisning	Link
Stortingets kalender	https://www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/?pid=2018W45

C.1.2 Rigg og drift

C.1.2.1 Generelt om rigg og drift

Entreprenør er ansvarlig for alle rigg-, drifts- og anleggsarrangementer som er nødvendig for å gjennomføre kontraktarbeidet.

Det er opp til Entreprenør å gjøre seg kjent på området og å fremskaffe nødvendige opplysninger, som har betydning for økonomi, fremdrift eller på annet vis har betydning for gjennomføringen.

Gjennomføringen av anleggsarbeidet skal tilrettelegge for tilfredsstillende fremkommelighet i området og anleggsområdet skal til enhver tid fremstå som ryddig.

Alle arbeidsoppgaver skal planlegges og gjennomføres ut i fra hensyntagen til HMS/SHA. Se også kapittel D.3 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA).

C.1.2.2 Entreprenørs administrasjon på byggeplass

Entreprenør skal til enhver tid ha ansvarlig byggeplassleder eller bas på byggeplassen. Denne skal ha fullmakt til å ta beslutninger på vegne av Entreprenør. Byggeplassleder skal følge prosjektet i hele byggetiden, og skal beherske norsk, skriftlig og muntlig.

Dersom Byggherre har saklig grunn, skal Entreprenør skifte ut sin byggeplassledelse uten ugrunnet opphold.

C.1.2.3 Riggplan

Entreprenør skal utarbeide en riggplan basert på følgende tegninger:

Henvisning	Tegning
W2-XX-L-761-P000	Byggherrens oversikt over riggområdet
W2-XX-L-761-P001	Oversiktsplan

Entreprenør gjør selv en vurdering av den mest optimale riggløsning, som sikrer god gjennomføring av prosjektet.

Riggplan skal vise området for rigg med begrensinger mot naboeiendommer og evt. arealer for plassering av kontor- og mannskapsrigg, lager m.m. Det skal tilrettelegges områder for lagring og oppbevaring av materialer og utstyr. Trær som skal beskyttes angis på riggplan.

Plassering av førstehjelpsutstyr, brannslukningsutstyr, samlingsplass og rømningsveier skal også angis på riggplan.

Entreprenøren skal ha løpende dialog med Byggherrens prosjektleder ved evt. endringer ifm med riggplanen.

Den til en hver tid gjeldende riggplan, skal henges på HMS/SHA-tavlen. Se kap. D.3.4.

C.1.2.4 Natt- og helgearbeid

Entreprenør er ansvarlig for å varsle naboer og tilgrensende prosjekter i god tid, ved natt- og helgearbeid, samt innhente nødvendige godkjenninger fra offentlige myndigheter for dette.

C.1.2.5 Trafikkavvikling (trikk og buss)

(a) Trikk

Sporveien Oslo AS er underlagt strenge krav i Jernbaneloven. Et av kravene er at trikken skal fremføres på en slik måte at den ikke skaper situasjoner som kan medføre skader på personer og materiell. Det er til en hver tid gjeldende « Sikkerhetshåndbok for arbeid i og ved spor», utgitt av Sporveien Trikken AS som beskriver krav og gir føringer for den som utfører arbeider i og ved spor.

Sporveiene Oslo AS krever blant annet at arbeider som utføres nærmere enn 3 meter fra skinnestreg skal være godkjent av Sporveien Oslo AS da dette ansees å være i konflikt med trikken når den passerer.

Arbeider som utføres i høyden, nærmere enn 2 meter horisontalt ut fra kontaktledningen og tilhørende anlegg, krever utkopling av trikkens kontaktledning. Maskiner og utstyr skal ha sperreanordninger innstilt på maks 4 meter, når det arbeides i og ved trikkesporet. Berøring eller neddriving av kontaktledningsanlegget kan få fatale konsekvenser, og kan medføre erstatningsansvar. Eventuelt erstatningsansvar med følgekostnader vil bli belastet Entreprenør.

Ved ethvert arbeid i eller ved spor kreves det en arbeidssikkerhetsvakt som har fått nødvendig opplæring og er godkjent av Sporveien Trikken AS, som også gir opplæring i « Sikkerhetshåndbok for arbeid i og ved spor».

Hvilken løsning som velges for å krysse trikkesporet skal i hvert enkelt tilfelle være avtalt med Sporveien Oslo AS. Det skal foreligge skriftlig tillatelse fra Sporveien Oslo AS før arbeider i eller ved trikkespor kan igangsettes. Hvis trikken blir hindret av eller kjører på gjenstander i sporet vil dette kunne medføre erstatningsansvar. Eventuelt erstatningsansvar med følgekostnader vil bli belastet Entreprenør.

I dette prosjektet er det drift av sporveien (trikk) store deler av døgnet. Ved arbeider som påvirker trikkens drift, er Entreprenør ansvarlig for å søke, varsle og administrere og gjennomføre tiltakene etter retningslinjer i den til enhver tid gjeldende versjon av «Sikkerhetshåndbok – Arbeider ved og i spor».

Aktiviteter skal meldes inn minst 14 arbeidsdager før de planlegges utført slik at Sporveien får saksbehandlingstid til å vurdere aktivitetens konsekvens for sikkerhet og trafikkavvikling og byggherre får på plass nødvendige sikkerhetstiltak.

Dersom spørsmål knyttet til arbeider i eller ved spor kan aktør/entreprenør kontakte Banesjef Trikk på telefon 22 08 40 00 eller pr. e-post firmapost@sporveien.com

(b) Buss

Det er busstrafikk store deler døgnet i tilgrensende gate, Nedre Vollgate. Ved arbeider som påvirker bussens drift/trafikk, er Entreprenør ansvarlig for å søke, varsle, administrere og gjennomføre nødvendige sikkerhetstiltak i forbindelse med dette.

Evt. erstatningskrav vedr. skader og forsinkelser videreføre til Entreprenør.

C.1.2.6 Adkomst- og ferdselsveier

Adkomst til byggeplassen skal skje i henhold til omforent riggplan. Adkomsten skal være tydelig skiltet til brakker og innkjøring. Mottakskontroll for leveranser skal opprettes.

Entreprenøren skal til enhver tid sørge for sikker adkomst til arbeidsplassene og sikre ferdselsveier inne på byggeplassen.

Entreprenøren skal besørge all nødvendig belysning, rekkverk, snørydding, strøing, rengjøring og vedlikehold av veier, plasser og ferdselsveier innenfor byggeplassen. Det skal ikke være ferdsel under hengende last. Alle innganger skal sikres mot fallende gjenstander med gangtunnel eller baldakin.

Eksisterende adkomster til tilstøtende naboeiendommer skal opprettholdes for vanlig ferdsel i hele byggeperioden.

Entreprenøren skal ikke påføre offentlig eller privat veg eller eiendom skade eller tilsøling. Eventuell skade og tilsøling skal utbedres umiddelbart. Ved brudd på renhold av veisystem, vil det etter ett varsel, bli utført nødvendig renhold for entreprenørs regning.

All anleggstrafikk på bygge- og anleggsplassen skal minimeres og tomgangskjøring skal unngås.

Det skal utvises spesiell aktsomhet ved kryssing av veg, fortau og trikkelinjen. Entreprenøren er ansvarlig for å videreføre aktsomheten og påse at leverandører og underentreprenører er kjent med forholdene på byggeplassen og nærmiljøet.

Det er lite parkeringsmuligheter i området. Parkering er ikke Byggherrens ansvar.

C.1.2.7 Teknisk infrastruktur, konstruksjoner i grunn og gravearbeider

Ved graving og borrearbeider, skal Entreprenøren først utføre kabel- og rørpåvisning. Ved påvisning av høyspent i grunnen, skal dette varsles umiddelbart til Byggherrens Prosjektleder.

Det er flere områder på anleggsplassen hvor det er sterkt begrenset dybde under grunn. Det er derfor nødvendig med lokale tilpasninger. For å unngå skader på teknisk infrastruktur og konstruksjoner i grunnen, må Entreprenør utføre alt grave- og borrearbeid med stor forsiktighet, og det skal alltid være en gravevakt tilstede, i tillegg til utførende personell.

Tegninger henvist i tabellen under, er *kun* til orientering.

Henvisning	Dokument/ tegning
W2 XX E 743 P 002	Teknisk infrastruktur i grunnen (til orientering)
W2 XX W 761 S 101 - 104	Normalprofil

C.1.2.8 Utstikking, innmåling

Utsikking, innmåling, oppfølging og øvrig anleggstikking utføres av Entreprenør. Dette gjelder også eventuelle offentlige myndighetskrav til innmåling av tomt.

Entreprenør plikter å utføre og holde arkiv over stikningsdata på byggeplass. Dette slik at det til enhver tid kan føres detaljert kontroll med utførelse.

C.1.2.9 Sikring av rigg- og anleggsområdet

Det skal etableres låsbare porter i nødvendig omfang for å få utført arbeidene.

For å hindre at uvedkommende kommer inn skal byggeplassen sikres med sammenkoblede og klatresikre byggegjerder, som er minimum 2 meter høye. Byggegjerdene skal utføres med vektblokker. Adgang skal være med rotasjonsgrind (rondell) eller tilsvarende, samt kjøreport. Arealene på Wessels plass som skal opparbeides er gjerdet inn av tidligere entreprenør. Det må medregnes koordienreing utskiftning og tilpasning av eksisterende byggegjerde med nytt byggegjerde for dette prosjektet. Nedre Voll gate skal åpnes og vil være en kollektivgate og ikke tilgjengelig for anleggstraffikk.

Byggegjerdene er beskrevet i den tekniske beskrivelsen.

C.1.2.10 Bruksrestriksjoner på tomten

Areal utenfor inngjerdet anleggsområde som anvist på riggplan tillates ikke benyttet av entreprenør til noen form for virksomhet (rigg, lager, verksteder, lagring av materiell, lagring av masser, etc.) uten at dette er avtalt spesielt med byggherren.

C.1.2.11 Inntakskontroll og personlig sikkerhetsinformasjon

Alle som utfører arbeid for Entreprenøren på byggeplassen skal bære lett synlig og gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Ordrebekreftelse, søknadsskjema o.l. aksepteres ikke som HMS-kort. Entreprenøren skal for egen regning og risiko bortvise personer som ikke har HMS-kort.

Alle avtaler Entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelse.

Alle arbeidstakere skal informeres om og underskrive på skjema med personlig sikkerhetsinformasjon (fortrinnsvis på eget språk) ved førstedags fremmøte på byggeplass.

Entreprenør skal etablere elektronisk mannskapsregistreringssystem for byggeplassen, iht. Byggherreforskriftens krav til oversiktslister. Systemet skal vise kontraktspyramiden, hvilke arbeidstakere og virksomheter som utfører arbeid på byggeplassen, samt informasjon om lærlinger. Byggherren skal ha innsyn i systemet.

Alle arbeidere skal hver dag registrere seg ved arbeidsstart.

Entreprenør har ansvaret for at alle aktører på byggeplassen har nødvendig godkjente sertifikater og kompetansebevis, og må kunne dokumentere dette.

Av sikkerhetsmessige hensyn er det ikke tillatt at én person alene arbeider på byggeplassen.

C.1.2.12 Forlegning

Det tillates ikke å forlegge arbeidere på byggeplassen.

C.1.2.13 Provisorisk strømforsyning, lys, vann- og avløp

Entreprenør skal besørge evt. installasjon, drift og vedlikehold av innvendige og utvendige provisorisk EL-anlegg inkl. alle nødvendige avklaringer og godkjenninger med netteier. Videre besørge utbygging og drift av provisorisk vann og avløp som dekker behovet for egne arbeidere og underentreprenører i hele anleggsperioden.

Strømafbrytning eller tilsvarende gir ikke rett til økonomisk kompensasjon.

Kabler og rør skal sikres for å hindre snublefare.

C.1.2.14 Oppvarming og vinterkostnader

Det forutsettes at Entreprenør medtar nødvendige kostnader for å kunne iverksette vintertiltak som snørydding, tining, isolering etc.

C.1.2.15 Førstehjelpsutstyr og brannslukningsutstyr

Det skal sørges for at tilstrekkelig brannslukningsutstyr, førstehjelpsutstyr, sykebåre og rømningsplan er tilgjengelig på byggeplassen, samt i brakkeriggen.

Der varme arbeider pågår skal det skal minimum være 2 stk 6 kg brannslukningsapparater tilgjengelig. Krav til varme arbeider i henhold til «Instruks for utførelse av varme arbeider» utarbeidet av Finansnærings Fellesorganisasjon (FNO).

Ved håndtering av ukjente stoffer/kjemikalier skal nødvendig verneutstyr være tilgjengelig.

Entreprenør har ansvar for at alt personell i kontraktskjeden får nødvendig opplæring og øvelse i beredskapsrutinene.

C.1.2.16 Stiger, gardintrapper, stillaser og rekkverk

Krav til stiger, gardintrapper, stillaser og rekkverk skal følge krav i Arbeidsmiljølovens forskrift, «Stillaser, stiger», best. Nr. 500.

C.1.2.17 Avfallshåndtering

Avfallet på byggeplass skal kildesorteres etter gjeldende krav i kontraktens beskrivelser. Alle avfallscontainere skal være godt merket på flere språk, og det skal være satt av plass for containerne på riggplanen.

Alt produksjonsavfall fra anleggsarbeidet skal gjenbrukes, resirkuleres eller leveres på godkjent mottak.

Målsetningen er at 80% av avfallet fra anleggsfasen er kildesortert.

C.1.2.18 Stoffkartotek

Det skal etableres et stoffkartotek med informasjon over alle produkter med innhold av helse- og miljøfarlige stoffer, og påse at dette er oppdatert til enhver tid med de produktene som benyttes.

Sikkerhetsdatablad (tidligere HMS-datablad) for produktene skal være i stoffkartoteket minst en uke før produktet skal brukes på byggeplassen, slik at det kan gjøres en vurdering av produktene før de tas i bruk. Informasjonen i sikkerhetsdatabladene skal være gitt på norsk. De på byggeplassen som ikke behersker norsk skal gis tilstrekkelig informasjon og opplæring rundt bruken av produktene og opplysningene i sikkerhetsdatabladene.

Alle produkter skal være forskriftsmessig merket og lagret.

En egen perm med alle sikkerhetsdatablader skal finnes på byggeplassen. Innholdet skal være i alfabetisk rekkefølge.

Entreprenøren har ansvaret for at alle produkter som skal benyttes i prosjektet skal vurderes i forhold til innhold av helse- og miljøfarlige stoffer. Substitusjon skal foretas dersom det er produkter med innhold av farlige stoffer på myndighetenes lister. Dersom det er sterke grunner for å benytte produkter med innhold av farlige stoffer, skal dette alltid godkjennes av byggherren.

C.2 Teknisk beskrivelse og tegninger

C.2.1 Teknisk beskrivelse (NS 3420)

Den tekniske beskrivelsen, er basert på NS 3420 og alle tilhørende beskrivelsestekster i denne standarden er gjeldende. Alle krav som fremkommer i kontraktgrunnlaget, skal inkluderes i pristilbudet.

C.2.2 Tegninger

Vedlagt følger tilbudstegninger. Det vil bli utarbeidet arbeidstegninger etter plan i vedlegg C2

Henvisning	Dokument/ tegning
Vedlegg C1	Teknisk beskrivelse (NS 3420)
Vedlegg C2	Tegninger og tegningsliste

D. Krav til byggeprosessen

Entreprenør er ansvarlig for at alle kostnader vedr. krav til byggeprosessen beskrevet under dette kapittel, som er nødvendig for å gjennomføre egne og underentreprenørers arbeider rettidig og komplett, er medtatt i tilbudet.

D.1 Administrative rutiner

D.1.1 Intern kommunikasjon i prosjektet

D.1.1.1 Generelt om korrespondanse

Med korrespondanse menes brev, e-post, månedsrapporter, møtereferater, notater og tilsvarende administrative dokumenter. Korrespondansen skal av hensyn til saksbehandling og arkivering kun omhandle én sak. Det skal angis hvor kopi er sendt.

All korrespondanse skal merkes med prosjektets navn og prosjektnummer. Deretter angis hva saken gjelder.

Eksempel: A44003 DP1 - Utvendig sikring – Delprosjekt 1 – Wessels plass - Tverrfaglig kontroll

Med mindre annet er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i prosjektet foregå på norsk.

D.1.1.2 E-post

E-post skal benyttes til avklaringer hvor det ikke utarbeides notater, referater, rapporter eller lignende.

E-post merkes prosjektets navn og tema/sak i e-postens emnefelt, og stiles primært til én person eller til de personer som har oppfølgingsansvar, evt. med kopi til andre. Det er navnet i til-feltet som skal besvare e-posten. Det forventes ikke svar eller videre oppfølging fra personer som står i kopifeltet på e-poster.

Eksempel: A44003 DP1 - Utvendig sikring – Delprosjekt 1 – Wessels plass - Fremdriftsplan

D.1.1.3 Brev og signerte protokoller

Brev, beslutningsnotater, protokoller og annet som normalt krever underskrift sendes som brev eller skannes og sendes som e-post. Byggherren benytter elektronisk godkjent signatur i sine brev.

Protokoll benyttes når det behandles saker eller tas beslutninger som må være skriftlig bekreftet.

Protokoller skal underskrives av involverte parter. Som eksempel kan nevnes overtakelsesprotokoller og reklamasjonsprotokoller.

D.1.2 Møter

Entreprenør er ansvarlig for å kalle inn til og holde følgende møter, hvor Byggherren har møterett:

- Byggemøter
- Vernemøte og -runder (1 gang pr. uke)
- Fremdriftsmøter
- Økonomimøter
- Særmøter

Videre er Entreprenør pliktig til å delta på oppstartsmøte, byggherremøter (hver 14. dag) og særmøter som Byggherren har behov for. Byggherren kaller inn til og skriver referat fra disse møtene.

D.1.2.1 Referater

Entreprenør skal skrive referat fra alle møter og befaringer, som er ansvarlig for.

Alle referater skal inneholde opplysninger om:

- Tid og sted
- Referent
- Navn på deltakerne
- Formålet med møtet/befaringen
- Kommentarer til forrige referat
- Distribusjon av referatet
- Pålagte oppgaver; hvem – hva – når
- Vedtak/beslutninger

Varsel om krav som påvirker kontrakten mht. pris, kvalitet eller framdrift, som er innført i referat, regnes ikke som skriftlig varsel. Se for øvrig kap. B.2.3 - Varsler om krav.

Oppgaver skal følges opp og fjernes ikke fra referatet før saken er avklart/oppgave utført. Møtereferater skal sendes ut senest 2 arbeidsdager etter at møtet er avholdt.

D.1.3 Ekstern kommunikasjon**D.1.3.1 Korrespondanse mot myndigheter og andre eksterne aktører**

All kontakt mot myndigheter og andre eksterne aktører skal avtales med prosjektleder.

D.1.3.2 Sosiale medier

Entreprenøren, underentreprenører og leverandører knyttet til prosjektet, skal ikke legge ut material vedr. prosjektet på sosiale medier.

D.1.4 Arkivering

Alle arkivverdige dokumenter skal oversendes Byggherre fortløpende for arkivering i Byggherrens arkiveringssystem.

D.1.5 Fremdriftsplan og fremdriftsstyring**D.1.5.1 Entreprenørs fremdriftsplan**

Entreprenørens fremdriftsplan er den detaljerte fremdriftsplanen som inngår som en del av kontrakten.

Fremdriftsplan skal vedlikeholdes av entreprenøren. Endringer i planen skal være omforent med byggherren, og godkjente endringer skal fortløpende innarbeides i fremdriftsplanene.

Henvisning	Dokument
Vedlegg E1	Byggherrens hovedfremdriftsplan
Vedlegg E2	Entreprenørs fremdriftsplan

D.1.5.2 4-ukersplaner

Basert på kontraktsfestet fremdriftsplan, skal Entreprenør utarbeide 4-ukersplaner med milepæler, samt tidsfrister som aktørene i prosjektet er avhengige av for å gjennomføre sin del. Disse planene skal settes sammen til koordinerte 4-ukersplaner. Planen skal omfatte alle aktiviteter innen kontraktsarbeidet i perioden den gjelder for. Planen skal gjennomgås og evt. justeres på fremdriftsmøter hver 14. dag.

4-ukersplanen skal synliggjøre fremdrift i forhold til frister for kontrahering av andre leverandører og bestillinger, der dette utløser behov for tegninger eller kontroll/avklaringer fra Byggherre.

4-ukersplanen skal ivareta nødvendig tid for entreprenørens avklaringer og kontroll. Behov for avklaringer, evt. detaljering, skal meldes slik at det er rimelig tid til å utføre disse.

4-ukersplanen utarbeides, justeres og vedlikeholdes av entreprenør.

D.1.5.3 Beslutningsplan

Entreprenøren skal utarbeide en beslutningsplan som synliggjør tidshorisont for alle nødvendige beslutninger fra byggherren.

D.1.5.4 Bemanningsplan

Entreprenøren skal levere en bemanningsplan i forbindelse med månedsrapporteringen. Denne skal i timer angi planlagt bemanning i løpet av perioden, faktisk bemanning i perioden og planlagt bemanning neste periode. Byggherren skal informeres ved endringer i bemanningsplanen.

D.1.5.5 Plan for sluttfasen

Nødvendige aktiviteter skal fastsettes i egen detaljert fremdriftsplan for sluttfasen, herunder tid til planlegging og gjennomføring av alle nødvendige tester. Utarbeidelse av plan skal skje i nært samarbeid med byggherren. Plan for sluttfasen skal godkjennes av byggherren.

D.1.6 Fakturerings- og betalingsbestemmelser

D.1.6.1 Faktureringsplan

Entreprenøren skal utarbeide en faktureringsplan og kontraktssummen skal utbetales på grunnlag av denne. Ved avvik fra fremdriftsplan kan partene kreve at faktureringsplanen revideres.

D.1.6.2 Betalingsbestemmelser

Det skal sendes en samlefaktura pr. måned. Faktura skal ikke sendes før alle varer er mottatt/sendt fra leverandør.

Betaling skjer etterskuddsvis pr 30 dager etter mottak av korrekt faktura. Faktura skal ikke sendes før varer er sendt / tjenester er levert. Timelister skal alltid legges ved faktura.

Fakturering utføres med tidligste fakturadato den 1. i påfølgende måned etter at arbeidene er utført.

D.1.6.3 Generelle krav til faktura

Faktura skal inneholde:

- Fakturatype
- Prosjektets nr. og navn: A44003 - Utvendig sikring – Delprosjekt 1 – Wessels plass
- Produsert verdi
- Inntekt
- Akkumulert fakturaverdi
- Tidligere fakturert
- Faktura denne periode
- Dokumenterte mengder godkjent av Byggherre (vedlegges faktura)

Fakturaen skal splittes i henhold til følgende inndeling:

01	Rigg og drift
711	Grovplanert terreng
731	Utendørs VA
732	Utendørs varme
736	Utendørs luftbehandlingsanlegg
743	Utendørs lavspent forsyning
744	Utendørs lys
756	Utendørs automatisering
761	Veger
764	Sikkerhetsnettverk, avvisere mv
769	Andre deler for veger og plasser

Fakturaadresse (faktura, som ikke kan leveres på EHF-format):

Stortinget
Fakturamottak DFØ
Postboks 4746, Torgarden
7468 Trondheim

D.1.6.4 Spesielt ved bruk av E-Faktura

Byggherre ønsker fortrinnsvis at Entreprenør benytter elektronisk faktura på EHF-format.
Elektronisk adresse er: 971524960.

Ved bruke av e-faktura skal Entreprenørens betalingsinformasjon inn i kontrakten:

Organisasjonsnummer:	
Leverandørens navn:	
Postadresse:	
Bankkontonummer	

Ved bruk av betalingsmottaker vennligst fyll ut feltene nedenfor også:

Betalingsmottakers navn:	
Organisasjonsnummer betalingsmottaker:	
Leverandørens epostadresse for bestillinger:	

EHF-Faktura skal merkes som følger:

Beskrivelse	Tagg i EHF-format	Eksempel
Deres ref	Accounting Customer Party/Party/Contact/ID	eks3440XXX
Avtalenr(ephorte saksnr)	Invoice/ContractDocumentReference/ID	eks 2015/1396
e-handel bestillingsnummer systemgenerert	Invoice/Order reference ID	17RS12345
e-handel kontraktsnummer	Invoice/OrderReference/ID	CM1234
Manuelt bestillingsnummer	Invoice/Additional Document	2015-123-XXX

D.1.6.5 Krav til faktura for godkjente endringsarbeider

Fakturaer for endringsarbeider skal ha vedlagt signert endringsordre fra byggherre, samt nødvendig dokumentasjon for eventuelle regulerbare poster eller regningsarbeid (faktura fra underentreprenør/timelister/materialister etc.). Godkjente endringsordre skal faktureres separat pr. endringsordre. Fakturadato skal være den 1. i påfølgende måned etter at arbeidet er utført.

Som et minimumskrav skal en endring splittes på følgende PNS-koder:

01	Rigg og drift
711	Grovplanert terreng
731	Utendørs VA
732	Utendørs varme
736	Utendørs luftbehandlingsanlegg
743	Utendørs lavspent forsyning
744	Utendørs lys
756	Utendørs automatisering
761	Veger
764	Sikkerhetsnettverk, avvisere mv.
769	Andre deler for veger og plasser

Alle underbilag til endringsordre skal være merket med prosjektnummer og godkjent bestiller. Byggherren skal godkjenne de personer som har bestillingsmyndighet.

D.1.6.6 Utdypende krav til faktura

For arbeider som utføres etter medgått tid eller etter fastpris, skal faktura fra Entreprenøren blant annet inneholde egne varelinjer for Entreprenør og underentreprenør(er). Entreprenør må benytte et varenummersystem hvor det klart fremgår hvem som er hovedentreprenør og underentreprenør(er).

Nødvendig fakturagrunnlag slik som timelister, målinger mv. skal medfølge og være attestert.

Ved uenighet om kravets berettigelse og /eller ved helt eller delvis frafall av krav, skal Entreprenør sende kreditnota for hele fakturabeløpet, samtidig som det utstedes to nye fakturaer for hhv. omtvistet og uomtvistet krav.

Fakturaene betegnes ikke som slutfaktura, men som delfaktura merket «omtvistet» og «uomtvistet sluttoppgjør». Uomtvistet krav betales av byggherren innen forfall oppført på ny faktura iht. gjeldende faktureringsrutiner.

Dersom Entreprenør ikke leverer faktura i tråd med denne bestemmelsen, anses ikke tilsendt faktura som mottatt hos Byggherren. Avtalt betalingsfrist gjelder først når Byggherren har mottatt faktura i henhold til denne bestemmelsen.

Utstedelse av nye fakturaer, slik beskrevet ovenfor, endrer ikke ved avtalte virkninger knyttet til slutfaktura.

D.1.7 Månedrapportering

Entreprenør rapporterer til prosjektleder. Rapporteringen skal skje innen den 5. i hver måned. Siste dag i måneden, med mindre annet avtales spesielt, skal være statusdato for innsamling av data.

Månedrapporten skal inneholde følgende:

- Status i prosjektet mht. utførte oppgaver, fremdrift og økonomi

- Status SHA og ytre miljø – i henhold til prosjektets SHA-mål og mål for ytre miljø
- Kvalitet - gjennomført og planlagt kvalitetskontroller
- Status bemanning
- Avvik - avvik i perioden og status for alle avvik
- Endringer - endringer i perioden og status for alle endringer
- Forhold til myndigheter
- Forhold til tilgrensende prosjekter og andre aktører (eks. Sporveien)
- Viktig informasjon vedrørende avholdte møter, nødvendige beslutninger som mangler, samt korrespondanse som krever svar

Vedlegg til månedsrapporten, dersom dette ikke fremgår av rapporten:

- Fremdriftsplan med aktuell fremdriftsfront angitt
- SHA-månedsrapport
- Statusrapport ytre miljø
- Bemanningsplan
- Endringslogg
- Avvikslogg
- Entreprenøren plan for byggherrebeslutninger

D.2 Kvalitetssikring

D.2.1 Generelt

Entreprenør skal ha et velfungerende kvalitetssystem som ivaretar oppfølging av kravene til kvalitetssikring, kontroll, avviksbehandling og rapportering.

D.2.2 Kvalitetsplan

Entreprenør skal etablere en prosjektspesifikk kvalitetsplan iht. respektive ansvarsområder. Prosjektspesifikk kvalitetsplan skal fremlegges for Byggherren før arbeidene påbegynnes.

D.2.3 Entreprenørens kvalitetskontroll

Entreprenør skal utarbeide prosjektilpassede kontrollplaner og sjekklister for egne arbeider innen både prosjektering og produksjon, basert på kvalitetsplanen.

Entreprenør skal også sikre at underentreprenører utarbeider og vedlikeholder kontrollplaner med relevante sjekklister for arbeid de er ansvarlig for.

Kontrollplanen skal også omfatte kontroll av underentreprenørens kvalitet på utført arbeid.

Byggherre skal gis fullt innsyn i Entreprenør sin kontrolldokumentasjon.

For oppfyllelse av innsendte kontrollplaner må reell kontroll gjennomføres og sjekklister kvitteres ut. Det påhviler hver enkelt å klargjøre dokumentasjon for anmodning om ferdigattest/ brukstillatelse.

Ved alle arbeidsoperasjoner som senere ikke lar seg kontrollere, som f.eks. fundamentering og VA, plikter Entreprenør å varsle Byggherre på et tilstrekkelig tidlig tidspunkt, slik at Byggherre kan kontrollere før igjennomføring/tetting.

D.2.4 Mengderegulering

Det skal mengdereguleres løpende basert på Entreprenørs rapporter med dokumenterte målinger, godkjent og signert av Byggherre. Se pkt. D.1.6 Fakturerings- og betalingsbestemmelser.

D.2.5 Endringer, avvik og tekniske avklaring

D.2.5.1 Endringer og varsler

Entreprenøren kan anmode byggherren om endring. Entreprenør skal bruke Byggherrens mal for dette.

Alle endringer skal varsles skriftlig. Entreprenør skal bruke Byggherrens mal for dette.

Varsel om krav som påvirker kontrakten mht. pris, kvalitet eller framdrift, som er innført i referat, regnes ikke som skriftlig varsel. Se for øvrig kap. B.2.3 - Varsler og krav.

D.2.5.2 Avvik

Når det avdekkes avvik, skal dette registreres, håndteres, følges opp og loggføres fortløpende. Entreprenør skal bruke Byggherrens mal for dette.

Ved alvorlige avvik skal Byggherrens prosjektleder varsles umiddelbart. Status og logg for avvikshåndtering skal legges ved månedsrapport.

Entreprenør skal registrere avvik i eget avvikssystem i de tilfellene han har utført kontraktsarbeidene i strid med kontrakten eller det oppstår feil eller skader, og årsaken er forhold han selv svarer for.

D.2.5.3 Tekniske avklaringer

Ved tekniske avklaring, skal Entreprenør skal bruke Byggherrens mal for dette.

Henvisning	Dokument
Vedlegg D5	Byggherrens maler for avvik, endringer, varsler og tekn.avklaringer (utkast)

D.3 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

D.3.1 Generelt om SHA

Alle faser av arbeidene skal systematisk planlegges og gjennomføres slik at de samlede krav og mål til byggherrens SHA blir innfridd. Dette krever at alle i prosjektet, både i prosjekteringen og på byggeplassen, deltar aktivt i SHA- arbeidet og vektlegger SHA i alle arbeidsoperasjoner.

D.3.2 SHA-/HMS-plan

Byggherren har i prosjekteringsfasen utarbeidet en overordnet SHA-plan og SHA-risikovurdering.

Entreprenøren skal ha samme målsetting for SHA/HMS i prosjektet som byggherren, og byggherrens overordnede SHA-plan og SHA-risikoanalysen, skal legges til grunn for Entreprenørens HMS-plan.

Målene beskrevet i planen skal være kjent og implementert av alle aktørene i prosjektet.

Henvisning	Dokument
Vedlegg D1	Byggherrens overordnet SHA-plan og SHA-risikovurdering

D.3.3 Hovedbedrift (HB) i henhold til Arbeidsmiljøloven

Entreprenøren som er hovedbedrift skal signere på egen avtale kalt «Byggherrens kontrakt for hovedbedrift».

Hovedbedrift skal være representert på anleggsplassen til enhver tid. Hovedbedrift skal ivareta samordningsforpliktelsene etter AML § 2-2 (kfr. også IK § 6), herunder:

- Dokumentere sikkerhetsopplæring for alle arbeidstakere på anleggsplassen, herunder avholde kurs for nye arbeidstakere, med gjennomgang av SHA-planen.
- Sørge for at arbeidene samordnes, herunder påse at prosjektets fremdriftsplan i tilfredsstillende grad tar hensyn til sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og at det er tatt hensyn til samordnet sikkerhet ved arbeider som foregår i samme område.
- Fylle ut og løpende ajourføre et samordningsskjema for byggeplassen. Kopi av ajourført samordningsskjema skal slås opp på HMS/SHA-tavle sammen med forhåndsmelding til Arbeidstilsynet.
- Følge opp at alle som utfører arbeider i forbindelse med denne entreprise innregistreres i mannskapslistene. Listene skrives ut og arkiveres iht byggherreforeskriften. Kopi av listene overleveres til SHA-koordinator (KU) ukentlig.
- Ajourføre riggplan for byggeplassen.
- Vedlikeholde et felles stoffkartotek for byggeplassen.
- Følge opp avfallshåndtering og rapportere avfallsmengder i prosjektet til SHA-koordinator for utførelsen på eget skjema.
- Innkalle til, lede og referere fra vernerunder og samordningsmøter.
- Vedlikeholde førstehjelps- og beredskapsutstyr og informere om plassering og bruk av dette.
- Påse at utførende virksomheter har etablert beredskapsrutiner/ -instrukser tilpasset de aktuelle arbeidene.

Henvisning	Dokument
Vedlegg D5	Mal avtale Byggherre (BH) og Hovedbedrift (HB)

D.3.4 HMS-/SHA-tavler

Hovedbedrift skal henge opp HMS-informasjonstavle på anleggsplass innenfor byggegjerdet. Denne skal inneholde:

- Forhåndsmelding til Arbeidstilsynet
- Riggplan
- Varslingsplan for ulykker og nestenulykker
- SHA - organisasjonskart for byggeplassen inkl. verneombud
- Samordningsskjema (utvidet)
- Samordningsprotokoll (vernerundeprotokoll) fra siste runde
- Fremdriftsplan med SJA (Fra både BH og entreprenør)
- SHA-plan
- Risikomatrise
- RUH-statistikk

Byggherren skal gis rett til å henge opp nødvendig SHA-informasjon på tavlen.

D.3.5 SHA-perm på byggeplassen

SHA-perm etableres av byggherren. Entreprenør skal sørge for at prosjektets SHA-perm ajourføres fortløpende. Det skal kun foreligge én felles SHA-perm på byggeplassen. Entreprenør skal sørge for at SHA-permen er lett tilgjengelig.

Dersom hovedbedriften har skjemaer, rutiner, ol., som tilfredsstiller kravene kan disse benyttes etter godkjenning fra byggherren. Eventuelle henvisninger fra SHA-permen til entreprenørs HMS-system skal fremkomme.

Byggherren skal påse at SHA-perm etableres, ajourføres og fungerer etter forutsetningene.

D.3.6 Risikoanalyse SHA

Risikoanalyse SHA er gjennomført i prosjekteringsfasen, og er vedlagt SHA-planen. Denne følges opp og oppdateres gjennom hele prosjektet.

Før oppstart av byggearbeidene skal risikoanalyse av hele gjennomføringen revideres basert på de endelige valgte løsningene for bygget og de tekniske anleggene.

I forbindelse med utarbeidelse og oppdatering av fremdriftsplaner, skal det, i samhandling med KU, gjennomføres nødvendige oppdateringer av risikomatrisen.

Alle på byggeplassen skal løpende identifisere risikofylte arbeidsoperasjoner for egne arbeidere, og meddele dette til KU som viderefører dette til SHA-planen.

Henvisning	Dokument
Vedlegg D1	Byggherrens overordnet SHA-plan og SHA-risikovurdering

D.3.7 Sikker Jobb Analyse (SJA)

Alle aktører skal gjennomføre, dokumentere og arkivere Sikkerjobbanalyse (SJA) for egne aktiviteter med utgangspunkt i risikomatrisen. SJA skal omfatte gjennomgang av arbeidsoperasjonen, ivaretagelse av risikoreduserende tiltak, vurdering av risikofaktorer/uønskede hendelser, samt fastsettelse av krav til verneutstyr og sikringstiltak.

Entreprenør skal sørge for at sine underentreprenører gjennomfører SJA for egne arbeidere, og deltar i entreprenørens SJA der dette er hensiktsmessig. Entreprenør skal påse at alt involvert personell deltar i SJA og er tilstrekkelig kjent med resultatet av SJA for hver enkelt aktivitet.

Det skal utarbeides skriftlige rapporter fra analysene som oversendes byggherren og loggføres. Alle deltakerne skal signere på SJA-skjemaet som arkiveres i SHA-permen.

Dersom det er krav til SJA som følge av risikoreduserende tiltak, skal KU kontrollere og signere på SJA-analysen at de spesifikke risikoreduserende tiltak er ivaretatt.

D.3.8 Personlig verneutstyr

Krav til personlig verneutstyr er synlighetstøy, hjelm med hørslevern og visir, hansker, vernesko. Fravik fra ekstraordinære krav til verneutstyr skal på forhånd avklares med KU.

Entreprenør skal sørge for at besøkende blir registrert.

D.3.9 Vedlikehold og kontroll av anlegg og utstyr

Entreprenøren skal etablere overordnede rutiner for jevnlig kontroll av anlegg og utstyr, som for eksempel stillas, løfteutstyr, løftestropper, brannslukningsapparater, maskiner etc. Anlegg og utstyr som har krav til årlig kontroll/sertifisering skal dokumenteres spesielt. Tilsvarende kontroll gjelder også for anlegg og utstyr til aktører nedover i kontraktskjeden. Kontrollene skal dokumenteres.

Kopi av dokumentasjon for sertifikatpliktige maskiner og utstyr skal foreligge i SHA-permen. Kjøretøyer og maskiner skal ha lett synlig informasjon om entreprenørens navn og telefonnummer.

D.3.10 Sikkerhet i forhold til anleggsmaskiner og kjøretøy

Det skal vises aktsomhet ved håndtering av anleggsmaskiner og kjøring inn og ut fra anleggs plass.

Entreprenør skal bruke hjelpemann, ryggekamera i forbindelse med rygging av anleggsmaskiner og andre kjøretøy.

D.3.11 Arbeider i eller ved trikkespor

Entreprenør er ansvarlig for at krav og retningslinjer gitt i «Sporveiens sikkerhetshåndbok for arbeider i og ved spor» følges. Entreprenør er ansvarlig for å følge den til enhver tid gjeldende versjon.

Se for øvrig kap. C.1.2.5 Trafikkavvikling (trikk og buss).

D.3.12 Stans av arbeid og/eller bortvising av personer ved brudd på krav til SHA

Byggherren har myndighet til uten forhåndsvarsel å stoppe ethvert arbeid på byggeplassen dersom arbeider blir utført i strid med de til enhver tid gjeldende krav til SHA.

D.3.13 Avvik i forhold til SHA

Avvik fra SHA-plan og nestenulykker skal rapporteres spesielt, og korrigerende tiltak skal iverksettes omgående.

D.4 Ferdigstilling, overlevering og FDV

D.4.1 Mekanisk ferdigstilling

Anlegget defineres som mekanisk ferdigstilt når all fysisk montasje er utført, kablet, koblet og merket og all egenkontroll er gjennomført. Ved mekanisk ferdigstilling, skal funksjonsbeskrivelser og testprosedyre foreligge, og tilnærmet komplett FDV-dokumentasjon (ref. pkt. D.4.6).

D.4.2 Testing av tekniske anlegg

Når anlegget er mekanisk ferdigstilt, kan testing av de tekniske anleggene igansettes. Entreprenøren er ansvarlig for utarbeidelse av testplan, gjennomføring og dokumentasjon av tester.

Entreprenørens testplan skal vise følgende:

- Hvilke systemer som skal testes
- Rekkefølgen systemene skal testes i
- Hvem som er ansvarlig for å planlegge testene
- Hvem som er ansvarlig for utføre testene
- Hva som er forutsetningene for at test skal kunne gjennomføres
- Tidspunkt for testene og hvem som skal møte

Dersom entreprenør er årsak til at tester feiler, skal ny test gjennomføres kostnadsfritt for Byggherren.

Testresultater med tilhørende dokumentasjon skal aksepteres av byggherren, og skal inngå i FDV-dokumentasjonen.

D.4.3 Opplæring av teknisk personell

Entreprenør skal gjennomføre opplæring og veiledning av teknisk personell på Stortinget for å sikre riktig drift av teknisk anlegg.

Opplæringsdokumentasjon skal inngå i FDV-dokumentasjonen.

D.4.4 Overtakelse

Overtakelse av kontraktarbeidene skjer på tidspunkt angitt i omforent fremdriftsplan.

Ved overtakelse av kontraktarbeidene skal alle tester være gjennomført og godkjent av Byggherren, samt all opplæring være gjennomført og all FDV-dokumentasjon levert.

D.4.4.1 Serviceavtaler og garanti

Entreprenøren skal som del av FDV-dokumentasjonen, levere en spesifisert beskrivelse av nødvendig service.

Entreprenørens garanti skal gjelde uansett hvem som utfører service.

D.4.5 Reklamasjonstid og reklamasjoner

D.4.5.1 Generelt

Reklamasjonsarbeider skal utføres etter avtale og i full forståelse med Byggherren.

Dersom hensynet til brukeren gjør det nødvendig å utføre arbeidet utenfor ordinær arbeidstid, skal dette ikke medføre krav på overtidsgodtgjørelse og lignende. Entreprenøren skal selv foreta dokumentert egenkontroll av arbeidene før byggherrens kontroll foretas.

Det skal medregnes en befaring etter at alle mangler er utbedret. Dersom det blir nødvendig med ytterligere befaringer pga. manglende eller mangelfullt utført reklamasjonsarbeid, vil entreprenøren bli belastet kostnader for dette. Kostnad pr. befaring er satt til kr. 5 000,- eks. mva. pr. deltaker fra byggherresiden.

Fremsette reklamasjoner skal utbedres fortløpende i perioden med mindre byggherren gir aksept for annet.

Byggherren innkaller til årlige garantibefaringer i garantiperioden. Det føres referater fra befaringene med frist for utbedring av eventuelle feil og mangler. Entreprenør skal melde byggherren skriftlig når feilene/manglene er ferdig utbedret.

D.4.6 Krav til FDV-dokumentasjon

FDV-dokumentasjon, merkesystem og tegninger skal bygges opp etter NS 3451:2009-Bygningsdelstabell. Krav til FDV-dokumentasjon i henhold til «Stortingets administrasjon, krav til FDVU og sluttdokumentasjon» og «Sporveiens krav til FDV og sluttdokumentasjon» (fås ved henvendelse til Sporveien).

Henvisning	Dokument
Vedlegg D6	Stortingets administrasjon, krav til FDVU og sluttdokumentasjon

D.4.7 Merking av anlegg

Krav vedrørende merking av bygg og anlegg i henhold til «Stortingets administrasjon, krav til FDVU og sluttdokumentasjon».

Henvisning	Dokument
Vedlegg D6	Stortingets administrasjon, krav til FDVU og sluttdokumentasjon

D.4.8 Tegninger

Arbeidstegninger vil bli produsert etter tidsplan iht til tegningsliste.

Dersom entreprenøren skal levere underlag til de prosjekterende for videre utarbeidelse av endelig leveranse, som-bygget tegningsdokumentasjon, er det viktig at entreprenøren overleverer tegningsdokumentasjon som beskriver alle endringer og avvik fra det prosjekterte materialet som er gjort gjennom prosjektet. Tegninger skal vise revisjoner og beskrivelser.

Krav til tegninger følger av «Stortingets administrasjon, krav til FDVU og sluttdokumentasjon».

Henvisning	Dokument
Vedlegg C2	Tegningsliste og tilbudstegninger
Vedlegg D6	Stortingets administrasjon - Krav til FDVU og sluttdokumentasjon

E. Frister, fremdrift og dagmulkt

E.1 Frister og dagmulkt

I kontrakten har prosjektet følgende kontraktsfestede frister:

Milepæl	Frister	Dagmulkt
Tilrigging	04.03.2019	Nei
Oppstart	01.04.2019	Nei
KL-mast ferdig montert	Avtales ved kontraktsinngåelse	Ja
FDV- ink. opplæringdokumenter	Avtales ved kontraktsinngåelse	Nei
Oppstart testing	Avtales ved kontraktsinngåelse	Nei
Ferdigstillelse plass, uten beplating	Avtales ved kontraktsinngåelse	Nei
Ferdigtillelse Overtakelse	Avtales ved kontraktsinngåelse	Ja

E.2 Fremdrift

Entreprenørens fremdriftsplan skal inngå som en del av kontraktgrunnlaget, og skal vedlegges kontrakten.

Se for øvrig kap. D.1.5 for krav til fremdriftsplan og fremdriftsstyring.

Henvisning	Dokument
Vedlegg E1	Byggherrens hovedfremdriftsplan
Vedlegg E2	Entreprenørs fremdriftsplan

F. Vedlegg

Nr.	Navn på vedlegg	Merknad
A1	Prisskjema	Signert prisskjema legges inn ved inngåelse av kontrakt
A2	Adresseliste	
B1	Fullmakt skatteopplysinger	Mal
B2	Taushetserklæring	Signert erklæring legges inn ved inngåelse av kontrakt
C1	Tekniske beskrivelse (NS 3420)	
C2	Tegningsliste og tilbudstegninger	
C3	Byggherrens Ytre miljøplan	
D1	Byggherrens overordnet SHA-plan	
D2	SHA-risikovurdering	
D3	Byggherrens beredskapsplan med varslingsrutiner	Utkast
D4	Mal avtale Byggherre (BH) og Hovedbedrift (HB)	Utkast
D5	Byggherrens maler for avvik og endringsarbeider	
D6	Stortingets administrasjon - Krav til FDVU og sluttdokumentasjon, rev, 03, 31.10.17	
E1	Byggherrens hovedfremdriftsplan	
E2	Entreprenørs fremdriftsplan	Legges inn ved inngåelse av kontrakt